

ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ. Τὸ σπουδαιότερον ἀντικείμενον τῆς Βουλῆς, τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας ὅλης τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, εἶναι ἡ ληστεία· ἀλλὰ, κύριε πρόεδρε, εἶναι ἀντικείμενον μιᾶς ἡμέρας, τριῶν ἡμερῶν, ἔχομεν χρόνους ἐποκλήρους ὅπου καταμαστιζόμεθα. Ἀς πιστεύσῃ ὁ κύριος Λομβάρδος, ὅτι αἱ φωναὶ, τὰς ὁποίας ὑψόνομεν ἀπὸ τοῦ θήματος τούτου περὶ μέτρων καταλλήλων, εἶναι καὶ ἔσονται μάταιαι, εἰς δὲν ὑπάρξωσι μέτρα ἀνάλογα πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ληστείας. Ἡμεῖς δὲ ἔχομεν σκοπὸν νὰ διέλθωμεν τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ ἀδρόχως ποσιν, ὥς ὑπερέρωμεν ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας· ἡ ἐπιτροπὴ δὲ ἐργασθῇ σπουδαίως, διότι σπουδαῖον εἶναι τὸ ἀντικείμενον καὶ πολλὰ αἱ γνώμαι, τὰς ὁποίας θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἄλλην παρατήρησιν ἔχετε νὰ κάμετε, προκαταρκτικῶς;

ΤΙΝΕΣ. Ὁχι.

Γ. ΡΟΥΦΟΣ. Δευτέρᾳ ἀνάγνωσις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἔργων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ἀναγνώσκει). Ὑπάρχει καὶ τροπολογία· ἡ ἐξῆς.

Τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἔργων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

Τὸ ἐδάφιον 6^{ον} τοῦ άρθρου 1. τροπολογεῖται οὕτως.

« 6^{ον}.) τῶν πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς ὡς καὶ πάσης ἄλλης αὐτῆς ἐργασίας. »

Μετά τὸ ἐδάφ. 6^{ον} τοῦ Νομοσχεδίου νὰ προστεθῇ τὸ ἐξῆς.

« 7^{ον}.) Τῶν ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου ἐγγράφων, ὡς καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων καὶ κληροδοτημάτων ἐπιτροπῆς »

Γ. Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἀντιρρηση, κύριοι;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν παρεδέχθη διὰ δευτέραν φοράν τὸ νομοσχέδιον περὶ τῶν ἔργων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

Ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δεκτὸν ὅτι ἐν ἀντιρρήσει κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον διὰ πρώτην φοράν τὸ περὶ τῆς δοράμεως τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ νομοσχεδίου.

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ. Σὴ παρακαλῶ νὰ μὴ διαταρίσῃτε ἐνὰ πρᾶγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἶναι ἡ πρώτη ἀνάγνωσις, κ. Καίσαρι.

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ. Πολὺ καλὰ ἔχω τὸν λόγον ὑστερον εἰς αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον.

Ἀρχεῖται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ περὶ ἀγορᾶς οἰκίας διὰ τὰ γραφεῖα τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν νομοσχεδίου διὰ πρώτην φοράν.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Παρακαλῶ, κ. πρόεδρε, δύο λέξεις. Κατὰ τὸν λογιστικὸν νόμον διὰ νὰ κτισθῇ ἐν δημοσίῳ καταστήματι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων, ἐν σχέδιον κτλ. Τώρα διὰ νὰ ἀγορασθῇ τοιοῦτον κατάστημα, πρέπει νὰ ᾔσκησιν ὁρισμένως τὴν οἰκίαν, τὸ ποσὸν τῆς ἀγορᾶς καὶ ἐνὰ σχέδιον. Καὶν ἀπ' αὐτὰ δὲν ἔχομεν.

Δ. ΤΡΙΓΓΕΤΑΣ. (Ὑπουργὸς Ναυτικῶν). Ἄν θέλετε νὰ δώσω τώρα πληροφορίας, δύναμαι.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Τὸ εἶπον τώρα, διὰ νὰ μὴν τὸ εἶπω εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν, καὶ μοι εἰπτε ὅτι δὲν εἶναι καιρὸς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἄφοῦ θέλει νὰ πληροφορήτῃ ὁ κ. ὑπουργὸς τώρα, διατί λέγει ὁ κ. πρόεδρος ὅχι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δὲν λέγω ὅχι.

Δ. ΤΡΙΓΓΕΤΑΣ. (ὑπουργὸς Ναυτικῶν). Προτίθεται ν' ἀγοράσῃ τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Σκυλίτση· ἐστὶν ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία εἶδε τὸ κτῆμα αὐτὸ καὶ ἔκρινε δι' ἐκθέσεώς της, ὅτι εἶναι πολὺ κατὰλληλον δι' ὑπουργεῖον.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ὑπάρχει ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς;

Δ. ΤΡΙΓΓΕΤΑΣ. (Ὑπουργὸς Ναυτικῶν). Ὑπάρχει· εἶναι εἰς ἐκπεμπὸν· θὰ τὴν πάρωμεν ἐξέκοντα ἐπὶ χιλιάδας ἴσως.

ΔΕΚΑΣ. Σὴ παρακαλῶ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Ἡ πρώτη ἀνάγνωσις εἶναι.

ΔΕΚΑΣ. Ἀς ᾔναι ἡ πρώτη καὶ ὀγδόη, θὰ πολεμήσωμεν ἐν καιρῷ, τὸ ὑπουργεῖον ὅπου ἔχει τὸ δίκαιόν του θὰ τοῦ τὸ εἰπωμεν, ὅμως, κύριοι, εἶμαι ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀττικῆς Ἀθηναίος, καὶ γαίτων τῆς οἰκίας αὐτῆς· ἂν θέλετε γνωρίζω τί ἐδαπανήθη πρὸς οἰκοδομὴν αὐτῆς· ἂν πρόκειται περὶ τῆς οἰκίας, τῆς ἀντικρυ τοῦ καταστήματος τῆς ἀστυνομίας, τοῦ κ. Σκυλίτση, ὅπου τώρα εἶναι ἡ ἰονικὴ Τράπεζα μέχρι τῶν 70 χιλιάδων δραχμῶν συμφέρει νὰ τὴν ἀγοράσωμεν. Βλέπετε, σὴς λέγω τοῦ εἶναι, ἐπομένως ἕκαστος νὰ διευθυνθῇ νὰ τὴν ἴδῃ. Τὰ πλημμελῆ ἔργα τῆς κυβερνήσεως θὰ τὰ πολεμήσωμεν, τὰ δίκαια δὲ θὰ τὰ ὑπερασπισθῶμεν πάντοτε.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Πιστεύω ὅλα ὅσα εἶπεν ὁ κ. ὑπουργὸς περὶ τῆς οἰκίας, τὴν ὁποίαν προτίθεται ν' ἀγοράσῃ· ἀλλὰ φρονῶ δὲν ὅπως εἶναι συντεταγμένον τὸ νομοσχέδιον, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν· πρῶτον, διότι ἀντίκειται εἰς τὸν λογιστικὸν νόμον καὶ δεύτερον διότι δὲν ὀρίζει τὸ ποσὸν ἀντὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται ν' ἀγορασθῇ ἡ οἰκία· ὁ νόμος λέγει ῥητῶς, ὅτι διὰ τὴν κατασκευὴν οἰκισθῆναι δημοσίου ἔργου ἀπαιτοῦντος δαπάνην ἀνωτέραν τῶν 3 χιλιάδων δραχμῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ζητηθῇ πίστωσις εἰμὴ ἢ δι' ἐιδικοῦ νόμου, ἢ δι' ἐιδικοῦ άρθρου, καταχωριζομένου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ· καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίπτωσιν πρέπει νὰ παρουσιάζεται καὶ προϋπολογισμὸς τῆς ὅλης δαπάνης, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει ἐννοήσῃ ἡ Βουλὴ τὰ καθήκοντα τοῦ ἔργου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν δύναται νὰ εἴδῃ τὸ ὑπουργεῖον καὶ νὰ εἴπῃ, ὅτε μοι 100 χιλιάδας διὰ νὰ κάμω καταστήματα, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ τακτικὸν λογαριασμὸν διὰ νὰ κρίνῃ ἡ Βουλὴ περὶ τῆς χρησιμότητος αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς δαπάνης. Τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ γίνεσθαι ὅταν πρόκειται περὶ ἀγορᾶς καταστήματος, διότι δὲν βλέπω οὐδεμίαν διαφορὰν μεταξὺ ἀγορᾶς καὶ κατασκευῆς, καὶ αὐτὴ τὴν τακτικὴν ἐκολούθησαν οἱ αἱ κυβερνήσεις. Προσφάτως μάλιστα ἡ προκατοχὸς κυβερνήσις θελήσασα ν' ἀγοράσῃ τὴν οἰκίαν τοῦ Χατζῆ Πέτρου, παρουσίασε ἐκθεσιν μηχανικῶν καὶ ἐξήτει πίστωσιν 130 χιλιάδων δραχμῶν. Τοιοῦτόν τι ἔπρεπε νὰ κάμῃ καὶ ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν σήμερον. Ἐὰν ἐνόμιζεν ὅτι διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀγορασθῇ ἡ οἰκία τοῦ Σκυλίτση ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐκτιμήσεως, τὰς ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων προσώπων, καὶ νὰ φέρῃ νομοσχέδιον ἐπιτρέπον ὁρισμένως τὴν ἀγορὰν τῆς οἰκίας ταύτης. Ὁ κ. ὑπουργὸς ὅχι μόνον δὲν λέγει διὰ τοῦ νομοσχεδίου ποῖαν οἰκίαν θ' ἀγοράσῃ, ὅχι μόνον δὲν παρουσιάζει τὰς ἐκθέσεις τῶν μηχανικῶν, ἀλλὰ δὲν μᾶς λέγει οὔτε πότεν πίστωσιν ζητεῖ, διότι κατὰ τὸ δεύτερον ἄρθρον κανονίζονται 7 χιλιάδες δραχμαὶ διὰ χρεωλύσιον καὶ τόκον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τόκος δύναται κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον νὰ υπερβαίνῃ τὰς 8 0|0, εὐδυνάτό τις νὰ εἴπῃ τὸ κεφάλαιον, εἰς ἐγνώριζε διὰ πόσα ἔτη θὰ γίνεσθαι ἡ πληρωμὴ.

Δ. ΤΡΙΓΓΕΤΑΣ. (Ὑπουργὸς Ναυτικῶν). Τὸ λέγει ἡ ἐκθεσις.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁχι· πρέπει νὰ εἴπῃ τὸ νομοσχέδιον διὰ πόσα ἔτη θὰ γίνῃ καὶ ἡ πληρωμὴ, διότι εἰς πρόκειται διὰ δέκα ἔτη τὸ ποσὸν θὰ ᾔναι 30 ἢ 40 χιλιάδες, ἂν ᾔναι 20 ἔτη θὰ εἶναι 70 ἢ 100· δὲν ἔξυρῃ καὶ ἐγὼ πόσον θὰ κατατίθῃ τὸ κεφάλαιον. Δι' αὐτὸ φρονῶ ὅπως εἶναι συντεταγμένον τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ δεκτὸν, ἀλλὰ πρέπει νὰ παρουσιασθῇ ἄλλο, τὸ ὁποῖον νὰ ὀρίξῃ τὴν οἰκίαν, καὶ τὴν τιμὴν ἀντὶ τῆς ὁποίας θέλει ἀγορασθῇ.

Δ. ΤΡΙΓΓΕΤΑΣ. (Ὑπουργὸς Ναυτικῶν). Κατὰ πρῶτον πα-

ἐκλογὴ καθύστεται παράνομος· λέγει δὲ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς ἔλαβον χώραν αἱ δαίνα καὶ δαίνα παρανομίαι καὶ ἡ ἐκλογὴ ἐπομένως εἶναι ἀκυρος· ἂν τὰ δύο μέλη ἐντός τῶν πρακτικῶν λέγουν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη μὲ ὅλην τὴν τάξιν καὶ τὰ λοιπὰ, τί θέλετε εἰπεῖ; διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τυπωθοῦν ὅλοι, διὰ νὰ γίνων γινώσκται αἱ σκέψεις τῶν ἐπὶ τῆς μιάς καὶ τῆς ἄλλης περιστάσεως.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Αὐτὴ ἡ ἐκθεσις, ἡ ὁποία παρουσιάσθη εἰς τὴν Βουλὴν, διατὶ δὲν παρουσιάσθη εἰς τὸ τμήμα; Ἡ Βουλὴ ἔχει διορισμένον τμήμα, τὸ ὁποῖον ἐξετάζει τὴν ἐκλογὴν καὶ λαμβάνει τὰς πληροφορίες. Διαιτὶ παρουσιάζονται σήμερον λοιπόν, ἀφοῦ τὸ τμήμα μετὰ τόσον κόπον κατωρθώσαμεν νὰ συνάλλῃ καὶ ἐργασθῇ, καὶ ἐπιρρίψει τὰς ἐργασίας του; Τοῦτο δὲν τὸ ἐννοῶ.

ΔΑΓΡΕΣ. Εἶμαι εἰς ἐξ ἐκείνων, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐκλογῆς, ὑπεστήριξα τὴν ἀποστολὴν ἐπιτροπῆς ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς ἵνα παλαισταθῇ κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκλογῆς ὅπως ἐξ ἰδίαις ἀντιλήψεως ἴδῃ καὶ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν· καὶ κατὰ τὴν πεποιθητὴν μου ἐνόμουν, ὅτι ἤθελον ἐπανεργάσαι εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεως τῆς Βουλῆς. Ἐπειδὴ ὑπεστήριξα τὴν γνώμην αὐτὴν, καὶ ἐπροσδόκουν ἀποτελέσματα, διὰ τοῦτο καὶ σήμερον διὰ νὰ ἦμαι συνεπής· καὶ διὰ νὰ ἐκπληρώσω τὸ καθήκον μου ἀκριδέστερον, ὁρίσσω νὰ ὑποστηρίξω τὴν τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς· διότι ἡ τύποις θὰ ῥίψῃ φῶς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ θὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τοὺς κ. Βουλευτάς νὰ μελετήσωσι καὶ νὰ ἴδωσιν ἂν οἱ ἀντιπρόσωποι, τοὺς ὁποῖους ἐστραίαν, ἐξικλήρωσαν τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐστάλησαν, ἢ ἀπέτυχον· τοῦτο δὲ θέλει ὁδηγήσῃ αὐτὴν καὶ διὰ τὸ μέλλον, ὅπως λαμβάνῃ τοιαῦτα μέσα ἢ μὴ. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν τύπωσιν τῶν πρακτικῶν λέγω, ὅτι δὲν ἔχει τὸν τόπον τῆς· διότι πρῶτον ἔδη φράξιν παρουσιάζεται πρότασις περὶ τυπώσεως πρακτικῶν. Τῇ τύπωσιν ὅμως τῆς ἐκθέσεως θεωρῶ ἀπαραίτητον, καὶ δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ τὴν ἀρνήσῃ, διότι πρέπει νὰ συμφωνήσῃ πρὸς ἑαυτήν. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ἕκαστος Βουλευτὴς θέλει μάθει τί διέτρεξεν κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἀκυρωθείσης ἐκλογῆς, καὶ κατόπιν ἕκαστος Βουλευτὴς εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του καὶ νὰ φέρῃ τὴν ψήφον του.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ἀντὶ αὐτῆς τῆς ἐκθέσεως καθ' ἐσπέρην συνετάσσετο ἑτέρα ἐκθεσις, ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶπα, ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη αὐτῶ, καὶ αὐτῶ· αἱ διάφοροι λοιπὸν αὐταὶ ἐκθέσεις, εἶναι μερικαὶ ἐκθέσεις συντασσόμεναι καθ' ἐσπέρην καὶ εἶναι ὑπογεγραμμέναι ἀπὸ τὰ δύο μέλη. Ἄν δὲν θίλῃτε νὰ τυπωσῃτε καὶ ταύτην, μὴ τὸ πράξῃτε· ἐγὼ ἐχρεώσσομαι νὰ τὸ ἀνυγχαίλω.

ΖΕΓΓΕΛΗΣ. Οἱ πρεσβεύοντες τὴν γνώμην ἐντιμοὶ συνιδεῶνται, ὅτι ἦτον οὐτως ἀναγκαῖον νὰ σταλῇ ἐπιτροπὴ εἰς Κορινθίαν, ἥτις νὰ ἐπιτελέσῃ καὶ κατόπιν νὰ διαφωτίσῃ ἡμᾶς, ἵνα φέρωμεν ψήφον δικαίαν, δὲν πιστεύω, ὅτι δύναται ν' ἀμφισβητήσωσι καὶ ταύτην τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει ἐπιτροπὴν εἰδικὴν, ἡ ὁποία ἔχει τὴν ἐντολὴν νὰ ἐπεξεργάζεται πᾶν ὅ,τι ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀληθείας· ἐπομένως ὀρθὴ ἦτον ἡ σκέψις τῶν πρταγορευσάντων, ὅτι αἱ ἐκθέσεις αὐταὶ ὄφειλον νὰ μετανεχθῶσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ λάβῃ αὐτάς ὑπ' ὄψιν, καὶ τοσοῦτον μᾶλλον κατὰ τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Βουλευτοῦ Μεσσηνίας, καθόσον ὑπάρχει ἑτέρα ἐκθεσις κατὰ πᾶσαν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς συντασσόμενη καὶ ὑπογεγραμμένη, ἡ ὁποία διαβεβαιοῖ ἀντικρὺς τὰ ἐναντία τῶν σήμερον ὑποβαλλομένων. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν πρέπει νὰ τεθῇ εἰς κατὰστασιν νὰ ἐκτιμᾷ σήμερον, καὶ κατὰ τοῦτο διαφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ Καλαμῶν. Πρέπει λοιπὸν νὰ τυπωθῇ καὶ τὰ πρακτικά, τὰ ὁποία εἶναι ἐκθέσεις, τόσον περισσώτερον, καθόσον ἐγὼ

θεωρῶ ἦτον ἀναγκαῖον τὴν τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης, διότι τὰ μέλη, τὰ ὁποία συνέταξαν αὐτὴν εἶναι παρόντα καὶ δύναται κατὰ τὴν συζήτησιν νὰ μᾶς διαφωτίσουν. ἕκαστος δ' ἡμῶν ἔχει καθήκον νὰ ζητήσῃ καὶ εὖρη καὶ ἐξέτασῃ τὸ ἐγγραφον, ἵνα μορφώσῃ πεποιθήσιν, ἄλλως θὰ φθάσῃ εἰς σύγχυσιν καὶ θὰ περιπέσῃ εἰς ἕνα κοκεῖον. Ὡστε, ἡ πρέπει νὰ παραδεχθῇ νὰ τυπωθῇ καὶ ἡ ἐκθεσις αὐτὴ καὶ τὰ πρακτικά, ἄλλως μόνον ἡ τύποις τῆς ἐκθέσεως εἶναι περιττή.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἀναγκάζομαι νὰ λάβω τὸν λόγον, ἵνα ἀναιρέσω μίαν ἰδίαν ἐσφαλμένην. Δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τὸν ἀξιότιμον Βουλευτὴν Μαντινείας νὰ ἐκφράσῃ δισταγμὸν τινα, περὶ τοῦ ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει ν' ἀκούσῃ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ πρὸς τοῦτο ἀπέσπασεν, διότι εἶναι γεγονός. Ἡ Βουλὴ ἐν τῇ δικαιοματίᾳ της, ἐν τῇ φρονήσει της, ἀπερρίπτει νὰ σταλῇ τόσα μέλη, ὅσα ἐστάλησαν εἰς τὴν Κορινθίαν. Ἐγὼ φρονῶ, ὅτι καὶ τὸ τμήμα δὲν δύναται νὰ προδῇ, καὶ ὡς μοι συγχωρηθῇ ἡ ἀπορία αὕτη, πρὶν ἴδῃ τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν. Πιθανὸν νὰ μοι εἴπῃ τι, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ εἴτε ὠκνησεν, εἴτε δὲν ἐπεμαχθῇ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός της, τουτίστι εἰς τὸ νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἀναγκαῖαν ἐκθεσιν της εἴτε τὸ ὅλον αὐτῆς· εἴτε μέρος. Ἐγὼ ὅμως θέλω νὰ μάθω ἂν τὸ τμήμα ἐπροσκάλεσε τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛ. Τὰ προσεκάλεσε.

ΔΑΓΡΕΣ. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται νὰ προδῇ ἡ Βουλὴ σήμερον. Δὲν εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ μάθῃ τί ἐσκέφθη τὸ τμήμα καὶ τί εἰργάσθη. Δὲν δύναται δὲ πρὸς τοῦτοις νὰ ἐπισώσῃ τὰς ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Βουλευτῶν, μὲ τὰς ἐκθέσεις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, διότι ἀρνεῖται τὰς προηγουμένας ἀποφάσεις της. Ἡ Βουλὴ, ἂν δὲν εἴχε πεποιθήσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, δὲν ἤθελε προδῇ εἰς τὸ μέτρον αὐτό. Ἀποστείλασα ὅμως αὐτὴν ἰδεῖν ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι οὐδεμίαν πεποιθήσιν εἶχεν εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, ὡς μὴ παρέχουσιν αὐτῇ ἐγγυήσεις. Διὰ τοῦτο εἶπεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, δὲν σοὶ δίδω καμμίαν ἑτέραν ἐξουσίαν ἢ νὰ ἐπιταρξῇ, νὰ ἐλέγξῃ, νὰ βαστάῃ σημειώσεις καὶ κατόπιν νὰ μοι εἴπῃ τὰς ἐντυπώσεις σου. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ προδῇ πρὶν ἢ ἡ ἐκθεσις τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ καὶ δοθῇ ὁ ὕλικός καιρὸς ὅπως τὴν μελετήσωμεν. Δὲν δύναται ἀκόμη πρὶν ὑποβληθῶσιν ὅλοι αἱ ἐκθέσεις νὰ προδῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν· ἐνδεχόμενον ἐν ἡ δύο μέλη τῆς ἀποσταλείσης ἐπιτροπῆς νὰ ἐκκληθῶσιν κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των, νὰ συνέβῃ εἰς αὐτὰ λόγος τις ἀνυπερβλήτος, τὸν ὁποῖον δὲν μᾶς εἶπον.

ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Εἶμαι μέλος καὶ θ' ἀπαντήσω.

ΔΑΓΡΕΣ. Δὲν ἐνόησα νὰ σὰς προσβάλω. Λέγω μόνον ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀναιρέσῃ τὰς ἀποφάσεις της, ἀλλὰ πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μελετήσῃ ἐπισταμένως τὰς ἐκθέσεις αὐτάς. Ἄν δὲ ὑπάρχῃ κώλυμα τι ἀνυπερβλήτον τότε μόνον ἡ Βουλὴ δύναται νὰ προδῇ.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Εὐρίσκει τὴν συζήτησιν αὐτὴν ὅπως διόλου ἄσκοπον καὶ ματαιάν. Δὲν ἐννοῶ διὰ τί πολυμάται ἡ ἰδέα τῆς τυπώσεως τῆς ἐκθέσεως· διότι, λέγουν, δὲν ἐδόθη ἐν καιρῷ εἰς τὸ τμήμα, ἵνα τὴν ἐξελέγξῃ καὶ φέρῃ τὰς κρίσεις του καὶ καταδείξῃ αὐτὴν ἀντιφάσκουσιν πρὸς ἄλλην τῶν αὐτῶν μελῶν· ἂν τοῦτο ἦναι, τόσῳ κακόν δι' ἐκείνους ἂν δὲν τὴν ἐφεραν ἐν καιρῷ, τὸ τμήμα ἐμόρφωσε τὴν πεποιθήσιν του ἐκ τῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα εἶχεν. Ἄν ἡ ἐκθεσις φέρῃ ἀλήθειαν διὰ τί νὰ μὴ ἐκτεθῶσιν; ἂν ἡ ἐπιτροπὴ ἀντιφάσκῃ πρὸς ἑαυτήν, τόσῳ χειρότερον δι' αὐτήν. Ἡ ἐκθεσις τοῦ τμήματος θὰ περιέχῃ ὅλα τὰ συμβάντα (σέρεος), τὰ ὁποία θὰ ἐξάγονται ἀπὸ τὰ πρακτικά, τὰ ὁποία θὰ φέρουν εἰς φῶς, διότι δὲν ἐννοούμεν νὰ τὰ κρύψωμεν εἰς τὴν γῆν. Οὕτω φθάνομεν καλλίτερον εἰς τὴν ἀκρίβειαν τῆς

ιδεῶν ἐν τῇ κρίσει. Διὰ τὸν λόγον λοιπὸν τούτου, ὑπάρχει ἀνάγκη συζητήσεως ἐπὶ τῆς παραιτήσεως βουλευτοῦ, διότι ὅσον εἶχον τὴν τιμὴν νὰ σῶς εἶπω, ὁ βουλευτὴς ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ ὅρκου τοῦ συνηλλαγῇ μετὰ τῆς ἀντιπροσωπίας τοῦ ἔθνους καὶ ἀνέλαβεν ὑποχρέωσιν ὑπὲρ ὅλου τοῦ Κράτους. Ἐκτός δὲ τούτου, ὡς εἶς τῶν ἐντίμων βουλευτῶν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου σῶς εἶπεν, οἱ διορισμοὶ οἱ προερχόμενοι ἐκ ψηφοφορίας, ἐξ ἐκλογῆς εἶναι ὑποχρεωτικοὶ διὰ τὸν πολίτην, ἡ ἐκλογὴ δὲ εἶναι δικαίωμα ἀπόλυτον τοῦ ἐκλεγμένου βουλευτοῦ, εἶναι ὑποχρέωσις τοῦ ἀντιπροσωπεύειν τὴν ἐπαρχίαν, τὴν ἐπικράτειαν. Τὸ αξίωμα τοῦ βουλευτοῦ τὸ τοσοῦτον ἐντιμὸν καὶ ἐπίζηλον εἶναι ὑποχρέωσις καὶ θάρος, εἶναι θάρος δυσβάστακτον· διότι ὁ βουλευτὴς ἡναγκασμένος καθ' ἑκάστην νὰ ἐκθέτῃ τὰς ἰδέας του ὑποκαίται εἰς τὴν ἐπικρίσιν, εἰς τὴν συκοφαντίαν, εἰς μυρίας βασάνους. Καί, κύριοι, σῶς εἶπον τὸ αξίωμα τοῦ βουλευτοῦ, τὸ τοσοῦτον ἐντιμὸν καὶ ἐπίζηλον εἶναι τὸ θαρράτεον πάντων. Καὶ δικαίως κύριοι, ἐν ἐντιμὸν ἐπάγγελμα ἡ κάλλιον μία τοσοῦτον ἐντιμὸς ὑπηρεσία πρέπει νὰ ἔλῃ τὰ θάρη, τὰς ὑποχρεώσεις. Ἀφοῦ λοιπὸν, κύριοι, ὡς εἶπον, ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἶναι ἀναγκαία καὶ δι' ὃν λόγον ἐξέθηκα ἐγὼ καὶ δι' ὃν λόγον ἐξέθηκε καὶ ὑπεστήριξεν εἰς ἐντιμὸς βουλευτὴς, ἔπεται ὅτι ἡ Βουλὴ ἀναγκαίως ὀφείλει ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ βουλευτοῦ. Ἐρχεται τώρα, κύριοι τὸ ζήτημα περὶ τοῦ τρόπου τῆς παραιτήσεως· ἀναντιρρήτως ὡς ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς Ἀργονας σῶς παρητήρησεν ἀναγινώσκων τὸν νόμον ἀπαιτεῖται μία ἐγγράφος παραιτήσις· ἀλλὰ τοιαύτην δὲν ἔχομεν, ἔχομεν μίαν ἐξήγησιν στιγμιαίαν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασσίδος, ἐξήγησιν προελθούσαν ἐκ λόγων φιλοτιμίας· ἂν θέλετε, καὶ ἡ ὁποία δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ μίαν ἀπόδειξιν, ὅτι οὐσιωδῶς ὁ βουλευτὴς οὗτος παρητήθη, ἀλλ' οὐχ ἥττον εἶναι μία παραιτήσις ἐγγραφεῖσα ἐντὸς τῶν πρακτικῶν καὶ ἐπ' αὐτῇ ὀφείλομεν νὰ ἀποφανθῶμεν. Ἀλλὰ, κύριοι, εἰς τὴν παρατήρησιν ἐνός τῶν ἐντίμων βουλευτῶν ὅτι ὁ οὗτος παραιτηθεὶς οὗτος βουλευτὴς πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἂν ἐπιμένῃ εἰς τοὺς λόγους, οὐς σχηματίζει περὶ παραιτήσεώς του ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἀντιλέγω, διότι ἡ πρότασις αὐτὴ ἔχει τι σπουδαῖον τῆς συνειδήσεως· ἔρχεσθε νὰ τὸν ἐρωτήσετε, «εἰπατέ μας τοὺς λόγους τούτους ἢ ἐκείνους, διότι τότε θέλομεν ἀποφανθῆναι». Ἄν ἐννοῇ ὅτι ἠδίκησεν ἡ Βουλὴ νὰ τοῦ εἰπωμεν νὰ φύγῃ, ἂν ἐννοῇ ὅτι δὲν ἠδίκησε νὰ τοῦ εἰπωμεν νὰ μείνῃ. Ἡμεῖς οἱ δικασταὶ τὸν θέτομεν εἰς τὸ δίλημμα ἢ νὰ μαρτυρήσῃ ὅτι εἶπε τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, καὶ τότε εἶναι βέβαιον ὅτι τὸν καταδικάζομεν, ἢ νὰ ἐκβιάσῃ τὴν συνείδησιν καὶ νὰ ψευθῇ. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ μακρολογῶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, διότι παρατήρησα ἐπάνω αὐτῷ ὅτι ὡς πρὸς τὰ κυριώτερα ζητήματα εἶναι σύμφωνα οἱ πλείονες τῶν βουλευτῶν. Θέλω μόνον σῶς ἀναγνώσῃ τὰ στενογραφημένα πρακτικά, διὰ τῶν ὁποίων θέλετε βεβαιωθῆναι ὅτι ἐδῶκε πρὶν ἢ ἐρωτηθῆναι τὴν ἐξήγησιν, ἂν προτείνουσαν νὰ τῷ ζητήσωσι, πρὶν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἤθελον τοῦ θέσει τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἤθελε τὸν εἶρει εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δυσχερῆσθῃ τοὺς δικαστὰς του ἢ νὰ πείσῃ τὴν συνείδησίν του. Ἰδοὺ τί λέγουσιν τὰ στενογραφημένα πρακτικά ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ κ. Κεχαγιᾶ μιλῶντα. «Σίβωμαι τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς καὶ ἔχω πλήρη πεποίθησιν ὅτι ὑπαγορεύθη ἀπὸ πνεῦμα εὐθυδικίας, δὲν δύναμαι ὅμως ἀρ' ἑαυτοῦ νὰ εκπληρώσω τὰ βουλευτικά μου καθήκοντα ἀπέναντι μιᾶς διαμαρτυρήσεως τῶν συμπολιτῶν μου οἱ ὅποιοι ἐπὶ 18 ἔτη μοὶ κάμνουσιν τὴν τιμὴν νὰ με τιμῶσι διὰ τῆς ψήρου των κτλ.» ὁ λόγος ἐξηγήθη ἀμείψως, διατί ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς ἐκήρυξεν ὅτι παραιτεῖται, ὁ λόγος εἶναι ἐπαρχιακός.

ΜΙΛΗΣΗΣ. Αφοῦ τὰ στενογραφημένα πρακτικά λέγουσιν αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἀνεγνώσατε, ἀπορῶ πῶς εἶρε τὰς ἄλλας λέξεις ὁ συν-

τάκτικος τῶν ἐπιστήμων πρακτικῶν. Αὐτὸ εἶναι ἀτοπον.

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁ λόγος ὡς βλέπετε, κύριοι, εἶναι ὅλως διόλου ἐπαρχιακός, δὲν ἀφορᾷ τὴν Βουλὴν· ἡ Βουλὴ λέγει ἀπερίθρητα εὐθυδικίως, ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἶναι σεβαστὴ, ἀλλ' ἐπειδὴ 500 ὑπογραφαὶ τῶν συμπολιτῶν μου μοὶ εἶπον ὅτι συνέδρουν ἀτοπήματα, ἐγὼ χρεώστω νὰ τοὺς πιστεύσω ἵνα τοὺς ἔχω ἄλλην μίαν φορὴν ψηφοφόρους. Βλέπετε, κύριοι, ὅτι ἐνώπιον τῆς Βουλῆς δὲν ἡμάρτησεν, ἀδροφρόνως μόνον ἠθέλησε νὰ φερθῇ πρὸς τὴν ἐπαρχίαν του καὶ τὸ ἐπαρχιακὸν αὐτοῦ πνεῦμα, κύριοι, ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ τὸ ἐνισχύῃ. Συμφωνῶ δὲ μετὰ τινος τῶν κυρίων βουλευτῶν, ὅστις ἀπ' ἐδῶ σῶς εἶπεν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ δώσῃ δίκαιον εἰς ἐνστάσεις 400 ἢ 500 πολιτῶν, οἵτινες βεβαίως δὲν ἀντιλήφθησαν καλῶς τὸ πρᾶγμα. Δὲν θέλω, κύριοι, νὰ ἐξετάσω τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκλογῆς διὰ νὰ σῶς εἰπῶ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἠρτύνησεν ἀκριβῶς καὶ ἀπερίθρητα ἐν γνώσει, διότι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη· ἀρκεῖ ὅτι ἔχω τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑπὲρ τῆς νομιμότητος τῆς ἐκλογῆς καὶ αἱ ἐνστάσεις τῶν 500 εἶναι μηδαμιναί. Διὰ τοῦτο, κύριοι, λέγω, διὰ νὰ μὴ ἐνισχύσωμεν τὴν τοπικότητα, τὴν ὁποίαν ἐνισχύσαμεν προχθὲς διὰ μιᾶς ἄλλης ἀποφάσεως, καὶ στενεύσωμεν, οὕτως εἰπεῖν, τὰς κεφαλὰς τῶν βουλευτῶν, ἀνάγκη ν' ἀποβρίψωμεν τὴν γενομένην χάριν τῆς ἐπαρχίας παραιτήσιν, ἀνάγκη διὰ τῆς ἀποφάσεως σῶς νὰ εἰπῇτε εἰς τὸν βουλευτὴν αὐτόν, ὅτι δὲν εἶσαι τῆς Παρνασσίδος βουλευτὴς, ἀλλ' εἶσαι τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐπομένως ἀρῶς σίβωσαι τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἥτις εὐθυδικῶς ἀπεφάσισεν, οὐ ἐνόμως καὶ ἐν τιμῇ δύνασαι νὰ συνεδριάξῃς ἐντὸς τῆς Βουλῆς αὐτῆς.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Ἀρκετὰ, ἀρκετὰ.

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ζητῶ μίαν διασάφησιν· ἂν πρόκειται ν' ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ εἰδικῶς ἐπὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ κ. Κεχαγιᾶ, ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ εἰπῶ τί· ἂν ὁμοῦς πρόκειται σήμερον ἡ Βουλὴ νὰ γενεεύσῃ τὸ ζήτημα ἐπὶ πάσης παραιτήσεως καὶ νὰ ἐκφῇ δόγμα τοιοῦτον, σῶς ζητῶ τὸν λόγον.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Μόνον ἐπὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ κ. Κεχαγιᾶ.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Εἰς τὰ στενογραφημένα πρακτικά φαίνεται καὶ τὸ ἐξῆς· τὸν ἐρωτᾷ ὁ κ. Δελγεωργὸς ἐπὶ τίνος ὀμιλῆς ὁ δὲ κ. Κεχαγιᾶς ἀπερίθρητα ὀμιλῶ κατὰ τῆς παρανομίας, διότι δὲν θέλω νὰ ἔμαι πρὶν παρανόμου ἐκλογῆς.

ΚΑΡΑΙΒΑΝΟΣ. Αὐτὰ τὰ εἶπε πρὶν ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ ζήτημα σήμερον, κύριοι, εἶναι καθαρῶς περὶ τοῦ κ. Κεχαγιᾶ, δὲν πρόκειται σήμερον ἡ Βουλὴ νὰ λύσῃ γενικὰ ζητήματα.

ΚΑΛΑΪΦΡΟΝΑΣ. Ὅχι πρόκειται περὶ δόγματος παραιτήσεως· ποῖαν ἐξουσίαν ἔχει ὁ βουλευτὴς, ποῖαν ὑποχρέωσιν, αὐτὰ εἰλέθησαν· ἐπ' αὐτῶν ἡ Βουλὴ θ' ἀποφασίσῃ οὐχὶ εἰδικῶς ὥστε τὸν μὲν ἔνα νὰ διακέρῃ σήμερον οὕτω, τὸν δὲ ἄλλον αὐριον ἄλλως. Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἔλῃ παρὰ μίαν ἀρχὴν, μίαν γνώμην, μίαν ἀπόφασιν, ἐκείνην, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἔλῃ ἡ ἀρμοδιότης της, διότι δὲν δύναται νὰ ἔλῃ διάφορον ἄρμα διόττη εἰς τὸ πρόσωπον ἐνός καὶ διάφορον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἄλλου. Ἐβρίθην πολλὰ περὶ ιδιότητος βουλευτοῦ, ὅτι ἡ βουλευτικὴ θέσις εἶναι ὑποχρεωτική, ἄλλοι ἔριον εἰς παραδείγματα ἄλλας ἀρχάς, ἄλλοι ὅτι ἡ θέσις τοῦ βουλευτοῦ δὲν ἔχει καμμίαν ἀναλογίαν μετὰ τὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Κύριοι, ὁ βουλευτὴς εἶναι νομοθέτης καὶ εἶναι ὑπέρτατος· δὲν ὑπόκειται εἰς καμμίαν ὑποχρέωσιν, εἶναι ανεξάρτητος, διότι νομοθετεῖ· ἂν ἦτον ἐξαρτημένος καὶ ὑποταγμένος, δὲν θὰ ἦτο νομοθέτης, τὰ νομοθετήματά του δὲν θὰ ἦσαν σεβαστά, δὲν εἶναι ὑπόδουλος, ἐκλείγεται ὡς ἐκλεκτός, οὐχὶ ὡς ὑποταγμένος καὶ ἔρχεται ἐδῶ νὰ λάβῃ τὰ θάρη· τὰ θάρη; ὅλα τὰ θάρη· αἱ

μεταλλευτικού έτους να υποβάλλη απόσπασμα του διαγράμματος του μεταλλεύου χώρου, εν φ γίνεται η μεταλλευσις, περιλαμβανών εν λεπτομερεία και υπό σμίκρυνσιν ενός χιλιοστού τα διάφορα υπόγεια έργα, οίον στοάς, ψυχαγωγία και λοιπά κατασκευάσματα, ως και την διεύθυνσιν, την κλίσιν και τας διαστάσεις των διαφόρων γαιανθρακοστροφμάτων του μεταλλείου.

Άρθρον 5.

Υποχρύνεται ωσαύτως η αὐτὴ εταιρία νὰ συμμορφωθῇ ἀκριβῶς μετὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς περὶ μεταλλείου νομοθεσίας, ἀκολουθοῦσα σχέδιον μεταλλεύσεως τοιοῦτον, ὅποιον νὰ μὴ θλάττῃ οὔτε τὸν πλοῦτον, οὔδὲ τὴν καθοικηὲν μεταλλεῦσιν τοῦ μεταλλείου εἰς τὸ μέλλον.

Άρθρον 6.

Ἡ εταιρία θέλει πληρῶναι ἐπιτελῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν·
α.) Πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ προϊόντος, ἀφ' οὗ ἀραιθῶσιν ἐκ τούτου μόνον τὰ ἐξόδα τοῦ ὕλικου καὶ τῆς ἐργασίας, τὰ χρησιμεύσαντα εἰς τὴν ἐξόρυσιν των.

β.) Προσέτι λεπτὸν ἐν διὰ τὸν κατὰ τὸ ἀρθ. 31 τοῦ Χ' νόμου ἀπαρτισμὸν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου ἐπὶ τοῦ ὧς εἴρεται καθαρὸν προϊόντος.

γ.) Πέντε τοῖς ἑκατὸν διὰ μέρος εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τῆς ἐπιφανείας ἐπὶ τοῦ ὧς εἴρεται καθαρὸν προϊόντος.

δ.) Τρία λεπτὰ διὰ πᾶν στρέμμα τῆς ἐκτάσεως τοῦ μεταλλείου. Ἡ καταβολὴ τῶν τριῶν τούτων λεπτῶν ἀρχεται ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως.

Άρθρον 7.

Ὁ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ καὶ ἐν τοῖς §§ α, β, γ, δ, φέρει, καὶ τὸ ἐν § γ μέρος θέλει μὲν προτιθεῖσθαι ἀκριβῶς κατ' ἔτος, ἀλλὰ τῆς πληρωμῆς αὐτῶν πρὸς τὸ δημοσίον, χάριν ἐμψυχώσεως τῆς εταιρίας, ἀπαλλάσσεται αὐτὴ ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ποσότητα ἐκτίναν τῶν γαιανθράκων, ἥτις ἔδει ἀμέσως ἀπ' αὐθείας χρησιμεύσει εἰς τὴν καμίνευσιν τῶν ἑλληνικῶν μεταλλευμάτων τοῦ σιδήρου, συμπεριλαμβανομένης εἰς ταύτην καὶ τῆς καταναλισκομένης ποσότητος εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας τῆς Κυβερνήσεως.

Άρθρον 8.

Ἡ εταιρία υποχρεοῦται νὰ χορηγῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυβερνήσεως μέχρι τοῦ ἡμισίου τῆς κατ' ἔτος μεταλλευμένης ποσότητος τῶν γαιανθράκων, ἀνευ οὔδε ὅς κέρδους, ἢ εἰς τιμὴν κατὰ δώδεκα τοῖς ἑκατὸν κατωτέραν τῆς τρεχούσης κατ' ἐκλογὴν τῆς κυβερνήσεως.

Άρθρον 9.

Εἰς τὴν εταιρίαν ἐπιτρέπεται, διὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη, ἐλευθέρᾳ τέλῳ εἰσαγωγὴ εἰς ὅλας τὰς διὰ τὰς ἐργασίας τῆς μεταλλεύσεως τοῦ ἐθνικοῦ μεταλλείου τῶν γαιανθράκων χρήσιμους μηχανὰς καὶ ἐργαλεῖα.

Άρθρον 10.

Ἐὰν ἡ μίσθωσις μετὰ τὴν λήξιν δὲν ἀνανεωθῇ, εἴτε ἐπ' ὀνόματι τῆς αὐτῆς εταιρίας, εἴτε ἐπ' ὀνόματι τρίτου, τὸ μεταλλεῖον περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου κατὰ τὰ ἐν ἐπομένῳ ἀρθρῷ διαλαμβανόμενα.

Άρθρον 11.

Πᾶσα διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς μεταλλεύσεως, ἥτις ἔβλεπε διαρκέσει ἐπὶ μῆνα μετὰ τὴν πρὸς ἐξακολούθησιν αὐτῆς διαταγὴν τῆς κυβερνήσεως, ἢ πᾶσα καθυστέρησις πληρωμῆς τῶν νενομισμένων φόρων μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς προσκλήσεως τοῦ ἀρμοδίου τμηρίου, ἢ ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει διαλαμβανόμενων ὅρων μετ' ἀνωριλῇ πρόσκλησιν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν, συνεπάγεται τὴν ἐκπτώσιν τοῦ δικαιώματος

τῆς ἐκμίσθωσεως, τὰ δὲ κατασκευασθέντα ἔργα ὑπὸ τῆς εταιρίας περιέρχονται μετὰ τοῦ μεταλλείου εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ἂν τινὸς ἀποζημιώσεως εἰς τὴν εταιρίαν, πλὴν τοῦ σιδηροδρόμου, διατηρουμένου ὑπὸ τὴν κυριότητα τῆς εταιρίας.

Ἡ ἐκπτώσις οὗτα ἀπαγγέλλεται διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν.

Άρθρον 12.

Πᾶσα ἐπέα διέξις μεταξὺ δημοσίου καὶ μισθωτοῦ ἐκ τῆς συμβάσεως παγίζουσα, διαλύεται διαιτητικῶς καὶ ἀνεκκλήτως, ὁρίζομένων ἀμοτέρωθεν δύο διαιτητῶν. Ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας τούτων, ἢ ἂν τις τῶν συμβαλλομένων, καὶ τοὶ προσκαλούμενος, δὲν διορίσῃ τὸν διαιτητὴν του, ὁ πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν διορίζει τὸν ἐπιδιαιτητὴν ἢ τὸν δικιτητὴν.

Ταῦτα συναρμολογησάντων καὶ περὶδεχθέντων τῶν συμβαλλομένων ὑπὸ τὰς ἰδιότητάς των, συνιστᾷται τὸ παρὸν συμβόλιον ἐν Ἀθήναις, ἐν τῷ καταστάματι τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, κειμένη ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ οὐισματοκοπείου ὅπου μετέβην προσκληθεῖς, τὸ ὅποιον ἀναγνωσθὲν εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκουον τῶν συμβαλλομένων καὶ τῶν μαρτύρων, ὑπαγράφει παρ' αὐτῶν καὶ ἐμοῦ.

Οἱ μάρτυρες

Μιχαὴλ Ν. Βουλίας
Παναγῆς Α. Τζιζιμπάκος

Οἱ συμβαλλόμενοι

Β. Τ. Οἰκονομίδης
Μ. Ρενιέρης.

Ὁ συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν
(Τ. Σ.) Γ. Ἀρεντάκης.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.—Ἀθῆναι, αὐθημερόν

Ὁ συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν
Γ. Ἀρεντάκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀναγινώσκεται διὰ δευτέραν φορὰν τὸ νομοσχέδιον . . .

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Παρακαλῶ, κύριε πρόεδρε, νὰ δίδετε ἴσην προσοχὴν εἰς ὅλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Βεβαίως προηγίται τῆς ἡμερησίας διατάξεως πᾶσα νέα πρότασις.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Πρὸ τίνος εἰσέχθησαν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παρὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ παρὰ Βουλευτῶν προτάσεις καὶ νομοσχέδια περὶ ληττείας; περιττὸν νὰ μακρολογῶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐὰν ἦν κατεπιίγον ἢ ὄχι εἰς αὐτὸ πιστεύω νὰ ἔμεθα ὅλοι σύμφωνα καὶ δὲν λίγω τίποτε. Πρὸ ἐνὸς μηνὸς ἐπανελθόμεν τὰς συνεδριάσεις καὶ περὶ ληττείας δὲν εἶπομεν τίποτε· προτείνω λοιπὸν εἰς τὴν Βουλὴν, ἐπειδὴ αἱ ἐπιτροπαὶ δὲν ἤξεύρουν τί κάμνουν, νὰ ὀρίσῃ ῥητὴν προθεσμίαν τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἐντὸς αὐτῆς τῆς προθεσμίας ἢ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐπιτροπὴ νὰ φέρῃ τὴν ἐκθεσὶν τῆς καὶ μετὰ δύο ἡμέρας νὰ γίνῃ ἡ συζήτης τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, ὀρεῖλω ὡς ἐκ τῶν καθελόνων μου νὰ δώσω μερικὰς πληροφορίας εἰς τὴν Βουλὴν. Τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἐστάλη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἐκτὴν Ὀκτωβρίου, προσέτι δὲ ὅλαι αἱ σχετικαὶ προτάσεις τὴν ὁγδόην πρὸ ἡμερῶν ἢ ἐπιτροπὴ συνῆλθε καὶ ἀπαξ καὶ δις καὶ τρίς, ἐπομένως δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν παραβιάσωμεν καθόσον ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη συνῆλθε καὶ ἐξέλεξε καὶ τὸν εἰσκητὴν τῆς· νομίζω λοιπὸν ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν καμμίαν παρατήρησιν εἰς αὐτὴν· ἐὰν αὕτη ἐντὸς διαρκείας, τὴν ὁποίαν ἐπιτάττει τὸ ἀντικείμενον, δὲν κάμῃ τίποτε, τότε ἡμποροῦμεν νὰ ὀρίσωμεν τὴν ἡμέραν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τὴν τετάρτην . . .

σώμα, τούτο δὲ ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτιμᾷ τοὺς λόγους καὶ ν' ἀποφάνη. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐκλογικοῦ δικαίου· διότι τὸ ἀξίωμα τοῦ Βουλευτοῦ τὸ ἀποδίδει ὁ λαὸς καὶ πᾶν ἀξίωμα τὸ ὁποῖον πηγάζει ἀπὸ τὸν λαόν, αὐτὸς ὁ λαὸς θὰ κρίνῃ ἂν πρέπει ν' ἀπαλλάξῃ τινὰ ἀπὸ τοῦ νὰ τὸ ἐξακρίβῃ· δὲν εἶναι δικαίωμα προσωπικόν, δὲν εἶναι κτῆμα, οὔτε δίδεται διὰ τῆς ἐκδουλεύσεως ἢ προσωπικῆς ἱκανότητος· ὁ λαὸς λοιπὸς οὔρῃλει νὰ εἴπῃ ἂν δέχεται ἢ ὄχι καὶ τὸν λαόν ἐπιδρομεῖ ἡ Βουλὴ. Ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς τοὺς λόγους ἔνεκα τῶν ὁποίων παρητήρῃ ὁ κύριος Κεχαγιᾶς, καὶ ἔχῃτε καθέκον καὶ δικαίωμα νὰ εἴπατε δέχομαι ἢ ὄχι τὴν παραίτησιν τοῦ ὁ κ. Δανόπουλος· σὰς ἐπρόθεσεν ὅτι δὲν δύνασθε νὰ παραιτηθῆτε καὶν, διότι ἐάν τις βουλευτὴς δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθέκον του τί εἴδους ἔχετε νὰ τὸν ἀναγκάσῃτε· λοιπὸν λέγω, ὅτι ἀπὸ δόσεως τῆς παραίτησεως, εἶναι παραδεχτὴ καὶ ἐφ' ἧς οἱ λόγοι καὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἐγγράφου, διότι τὰ πρακτικὰ πράττουσι μεγαλειότητα ἐπιστημὸν ἀπὸ ἐν ἐγγράφον ἐνὸς βουλευτοῦ· ἡ Βουλὴ οὔρῃλει νὰ πρεθῇ σήμερον καὶ νὰ εἴπῃ ἂν δέχεται ἢ ὄχι τὴν παραίτησιν. Δὲν ἔχει δὲ καμμίαν ἀξίαν ἢ πρόσκλησις τοῦ κυρίου Κεχαγιᾶ νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν, ἐάν ἐμμενὴ ἢ ἀνακαλῇ τὴν παραίτησιν του, διότι, κύριοι, δὲν εἶναι πολὺ εὐχὴ, εὐχρινὴς, εὐγενὴς τοῦτο· θέλετε νὰ τὸν ἐξουτελίσητε καὶ νὰ εὐρεθῇ εἰς ἀντίρρῃσιν μὲ τὸν ἑαυτὸν τοῦ· τί θέλετε νὰ σὰς εἴπῃ; ὅτι δὲν ἤξευρε τί εἶπα, διότι δὲν ἦτον κύριος τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ;

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Θάλομεν νὰ μᾶς εἴπῃ ἂν δέχεται ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶναι γεγραμμένα.

ΓΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Ἐννοεῖται ὅτι πρέπει νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν παραίτησιν του.

ΔΑΓΡΕΣ. Λοιπὸν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶπεν εἰς ἐπὶ τὸν ἀκροατήριον καὶ ἐνώπιον πολλῶν βουλευτῶν εἶναι πολὺ σπουδαιότερα ἀπὸ ἐγγράφον παραίτησιν. Λοιπὸν λέγω, ὅτι ἐάν ἡ Βουλὴ θελήσῃ νὰ ἐξομοιωθῇ μὲ πρωτότυπον δικαστήριον ἐκτίπῃ ἐκ τῆς θέσεώς της, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ λάβῃ ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς προσκλησεως της. Τρίτον, κύριοι, καὶ τοῦτο τὸ λέγω διότι νομίζω ὅτι ἀποδίδει φιλοτιμίαν εἰς τὸν κύριον Κεχαγιᾶν, διατί τὸν προσκαλεῖτε νὰ ἐκφρασθῇ ἐάν ἐπιμέλῃ εἰς τὴν παραίτησιν ἢ τὴν ἀνακαλῇ; θέλετε νὰ τὸν παιδναγκάσῃτε; ἐάν ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ τοῦτο, εὐχρημαί, καὶ θὰ ἴδωμεν, ὅτι ὁ κ. Κεχαγιᾶς θὰ φανῇ γενναϊότερος.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Τί εἶπεν ὁ κ. Κεχαγιᾶς;

ΔΑΓΡΕΣ. Ὅτι παραιτεῖται.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Δὲν τὸ ἀμφισβητεῖ κανεὶς αὐτό, ἀλλὰ συζητοῦμεν ἐάν παρητήρῃ διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον τὰ πρακτικὰ ἀναφέρουν, τὰ ὁποῖα δὲν εἶδεν ὁ κύριος Κεχαγιᾶς. Τὰ πρακτικὰ βεβαιοῦν τὰ γεγονότα καὶ ἔχουν πλῆρη ἰσχύον περὶ τῶν γεγονότων· ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τὰς λέξεις διὰ τῶν ὁποίων ἐξερχομένης βουλευτῆς, αὗται δὲν σημαίνονται εἰς τὰ πρακτικὰ τὰ ἐπίσημα, διότι περὶ τούτων πρὸκειται ὁ συντάξας τὰ πρακτικὰ βεβαιοῖ τὰ γεγονότα μὲ ἐκφράσεις ἰδικὰς του, εἰς ὅψιν λόγου ἰδικῆν του.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἐν τούτοις ἐπεκρωθίσαν τὰ πρακτικὰ ἐγὼ εἶπον, ὅτι δέχομαι τὸ ζήτημα τῆς παραίτησεως.

ΓΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Ἐννοεῖτε νὰ δικάσῃ ἡ Βουλὴ τὴν παραίτησιν μὲ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἔχει, ἢ θέλετε ν' ἀντιρρῃτε ἄλλου; λόγου, τοὺς ὁποῖους δὲν εἶπεν ὁ κ. Κεχαγιᾶς;

ΔΑΓΡΕΣ. Ἐκείνους τοὺς ὁποῖους διὰ ζώσης φωνῆς εἶπε, καὶ τοὺς ὁποῖους βλέπομεν καὶ εἰς τὰ στενογραφημένα πρακτικὰ καὶ εἰς τὰ ἐπίσημα, τούτους ἐξετάζων ἕκαστος δύναται νὰ εἴπῃ δέχομαι καὶ δὲν δέχομαι τὴν παραίτησιν.

ΚΑΡΑΛΙΒΑΝΟΣ. Δὲν συμφωνῶ διόλου καθόσον ἀφορᾷ ἐκεῖνο,

τὸ ὁποῖον εἶπον περὶ τῶν πρακτικῶν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ κ. Κεχαγιᾶς δὲν ἦτο παρών, διὰ τοῦτο καὶ αἱ λέξεις αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰ πρακτικὰ ἔμπορουν νὰ μὴν ἦναι ἐκείναι, τὰς ὁποίας εἶπεν ἡ ἐκείνη, καὶ δὲν συμφωνῶ λέγω, διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ὅτι τὰ πρακτικὰ ἐπεκρωθίσαν ἀνευ ἀντιρρῃσεως παρ' ὅλης τῆς Βουλῆς. Ἐδόθη πολλάκις περίστωις νὰ λυθῇ καὶ τοῦτο ἀκόμη ὑπῆρξεν βουλευταὶ, οἱ ὁποῖοι ἀντέτεινον, ὅτι εἰς τὰς ἀγορεύσεις μετεχειρίσθησαν ἄλλας λέξεις, ἢ εἶπον ἄλλα ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα περιέχουν τὰ πρακτικὰ· ἀντέτεινον ἀλλ' ἤξευρετε τί συνέβη; ἐπῆλθε μίαν ψευδοφροσύνη καὶ δὲν ἐπατήρη εἰς τὸν ἐναντιούμενον, ὅτι δὲν εἶναι πιστὸς ἐπεκρωθίσαν αἱ ἰδέαι, αἱ λέξεις, δὲν ἐπατήρη λέγω, νὰ μεταβληθῶσι συνεπείᾳ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς. Βλέπετε, λοιπὸν, ὅτι δὲν ἔχει δίκαιον ὁ κ. Διλαγιώργης νὰ διατείνεται, ὅτι ἄλλῃ ἔμπορῃ νὰ εἶπεν ὁ κ. Κεχαγιᾶς καὶ ἄλλα περιέχουν τὰ πρακτικὰ. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ ἄλλο, τὸ ὁποῖον εἶλεθον, ὅτι ὁ κ. Κεχαγιᾶς διὰ τῶν λέξεων προσέβηκε, δὲν εἶναι βέβαιον, διότι ὁ κ. Κεχαγιᾶς εἶπε τότε, ὅτι σέβεται τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ὅτι νομίζει, ὅτι εἶναι ἕνας λόγος ἀκυρώσεως, τὸν ὁποῖον ἀνέφερε, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀποδεικνύει ἀκόμη, ὅτι ὁ κ. Κεχαγιᾶς οὐδολως ἐφ' ἡμετέρας νὰ ἐξουδρῖνῃ τὴν Βουλὴν, καὶ διὰ τοῦτο φρονῶ, ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει ν' ἀποφασίσῃ, δέχεται τὴν παραίτησιν ἢ δὲν τὴν δέχεται; τὴν δικαιοσύνην δὲν τὴν ἀπαιτεῖ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, τὴν ἀπαιτοῦμεν ἡμεῖς.

Εγὼ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς ἐπαρχίας Παρνασσίδος ἀπαιτῶ τὴν δικαιοσύνην αὐτὴν καὶ ἀπαιτῶ ἡ Βουλὴ νὰ σκιρρῇ καὶ ἐπὶ τῆς παραίτησεως τοῦ κυρίου Κεχαγιᾶ, ὅπως ἐσκέφθη καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς παραίτησεις.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριοι, θέλω λαλήσῃ σήμερον ἐπὶ τῶν ἰδίων ἰδεῶν, ἐπὶ τῶν ἰδίων σκέψεων, τὰς ὁποίας ἐξέθεσα πρὸ 16 ἐτῶν, ὑπομνηματίζων μετὰ τοῦ συναδέλφου μου τότε ἐν τῇ ὑπουργείᾳ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ νῦν ἐν τῇ Βουλῇ κυρίου Δηλιγιάννη τὸν νόμον περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· ὅπως ἐξέθεσα τότε ἰδέας, δὲν ἔχω ἀφορμὴν νὰ μεταβάλω ἔδῃ. Ὁ ἔτιμος βουλευτὴς Ἄργους λαλῶν περὶ παραίτησεως βουλευτοῦ δὲν τὸν ἤξιωσεν οὔτε καὶ τῆς τιμῆς τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου. Ἐδόκε, λέγει, τὴν παραίτησιν του, θεωρεῖται παρητημένος· καὶ ὅμως περὶ ἐνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου παραιτούμενου ὑπάρχει κάποιος ὅστις ἀποφρίνεται ἂν πρέπει νὰ παραιτηθῇ ἢ οὐ. Ὅπως ἴδωμεν, κύριοι, ἂν ἡ Βουλὴ ἀποφρίνεται ἐπὶ τῆς παραίτησεως τῶν βουλευτῶν ἢ οὐ, πρέπει νὰ διακρίνωμεν εἰς δύο στάδια τὴν θέσιν τοῦ βουλευτοῦ· βουλευτοῦ μὴ ὀρκισθέντος καὶ βουλευτοῦ ὀρκισθέντος. Ὁ μὴ ὀρκισθεὶς βουλευτὴς, κύριοι, δὲν συνδέεται καμμίαν συμφωνίαν οὔτε συνκλάχθη δι' ἐνὸς ὅρκου μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων. Ἐλευθερεῖται ἀπὸ τοῦς συμβολίτας του, μὴ παρουσιασθεὶς ἐν τῇ Βουλῇ, μὴ ὀρκισθεὶς καὶ μὴ ἐρχόμενος, θεωρεῖται ἑαυτὸν παρητημένον καὶ ἡ Βουλὴ ἔσ' ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπιληρρῇ τῆς συζητήσεως, ἂν καλῶς ἢ κακῶς παρητήρῃ. Ἀν ὅμως, κύριοι, ὀρκίσθῃ ὁ βουλευτὴς, ὅπως ὁ κύριος Κεχαγιᾶς, ἀφέσω ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Παρνασσίδος κατέστη βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας. Μόνον δὲ τὸ κοινοβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκτιμῇ τοὺς λόγους τῆς παραίτησεως τοῦ βουλευτοῦ. Ὑπάρχουν παραιτήσεις ἐν στιγμῇ ἀγανακτήσεως, παραιτήσεις ἐκ πεποιθήσεων πολιτικῶν, αἱ δὲ πεποιθήσεις αὗται δυνατόν νὰ ἦναι ἀνατρέπτι· καὶ τῶν καθιστώσεων, ὑπάρχουν διὰ λόγους ποικίλους καὶ διαφόρους παραιτήσεις· κατὰ τὴν ὥραν δὲ τῆς συζητήσεως τῆς παραίτησεως τοῦ βουλευτοῦ τὸ κοινοβούλιον πρέπει νὰ λάβῃ γνώσιν πᾶσι ἦσαν τὰ αἴτια διὰ τὰ ὁποῖα παρητήρῃ ὁ βουλευτὴς καὶ ἐκ τῆς ἐξετάσεως ταύτης νὰ σύρῃ συμπεράσματα περὶ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, περὶ τῆς ἐπικρατουμένης

ἀληθές, δὲν εἶναι ἰσχυρός· ἡ νομολογία λέγει τὸ ἐναντίον. Ἐπομένως σήμερον οφείλομεν νὰ εἰπώμεν ναι ἢ ὄχι· διότι, ἐπαναλαμβάνω, μέχρι τοῦδε κανὲν παράδειγμα δὲν ὑπάρχει καὶ διότι γνωρίζομεν, ὅτι ἡ παραιτίσις ἐξ ἀρχῆς ἐκλεγόμενης ἀπὸ τὸν λαὸν δὲν ἐρχεται αὐτοδικαίως, οὔτε ὁ νόμος δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐκλεγόμενον νὰ παραιτηθῇ ὁπότεν θέλει καὶ ὅπως θέλει.

Τώρα, κύριοι, μετὰ τοῦτο ἀφοῦ ἀπεδείχθη, ὅτι ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ δώσωμεν τὴν παραιτίσιν μας, πρέπει νὰ δεχθώμεν τὴν παραίτησιν ἢ ὄχι; ὄχι διὰ τὸν λόγον τὸν ὅποιον εἶπεν ὁ κ. Κεχαγιᾶς, ὅτι οἱ συμπολιταὶ μου θεωροῦν τὴν ἐκλογὴν μου παράνομον, ἐγὼ δὲ σφόδρως τὴν γνώμην τῶν συμπολιτῶν μου νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μένω εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ φαίνομαι προὐδὸν μιᾶς ἐκλογῆς, τὴν ὁποίαν οἱ συμπολιταὶ μου θεωροῦν ὡς παράνομον. Ἡμεῖς ἔχομεν τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ εἰπώμεν, ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἐξέλεξιν τῆς ἐκλογῆς εἰπομεν, ὅτι ὁ λόγος εἶναι ψευδής καὶ δὲν παραδεχόμεθα αὐτόν· ἡ ἐκλογὴ εἶναι νόμιμος, καὶ ἕνεκα τοῦτου ἀπορρίπτομεν τὴν αἴτησιν τῆς παραιτήσεως· ἰδοὺ τί νομίζω, κύριοι, ὅτι εἶναι ὀρθὸν καὶ ἀξιοπρεπές δια τὴν Βουλὴν· ἂν ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἀδικῶν τὴν ἐπαρχίαν δὲν ἔλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ἀς τιμωρηθῇ ἡ ἐπαρχία καὶ νὰ παύσῃ νὰ ἐκλέγῃ τοιοῦτους ἀνθρώπους αὐτῇ· ἂν ἐπιμένῃ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, ἐν ἐπιμένῃ πρέπει ν' ἀπορρίψωμεν τὴν αἴτησιν του, ἄλλως, κύριοι, ἐὰν ὁ κ. Κεχαγιᾶς ὡς βουλευτὴς, δὲν θέλῃ νὰ ἐρχῇ εἰς τὴν Βουλὴν, αὐτὸν τὸν κίνδυνον δὲν δυνάμεθα νὰ προλαθώμεν οὐδαμῶς· ἡ συναίσθησις τὴν ὁποίαν ἕκαστος βουλευτὴς ἔχει τῶν καθηκόντων του αὐτῇ μόνον δύναται νὰ προλάβῃ τοὺς κινδύνους. Νομίζω λοιπὸν, ὅτι ἡ Βουλὴ κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἀποφασισθέντα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ ἐὰν δέχεται ἢ ὄχι τὴν παραιτίσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ εὐλογος λόγος δὲν ὑπῆρξε, διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ εἴπῃ δὲν δέχομαι τὴν παραιτίσιν, διότι ὁ λόγος, ὅστις προτείνεται, ἀποδοκιμάζεται ἀπὸ τὴν Βουλὴν· αὐτὴ ἡ ἀπόφασις εἶναι συνεπὴς καὶ ἀξιοπρεπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐχει ἄλλος τὸν λόγον;

Α. ΚΡΕΤΤΕΝΙΤΗΣ. Ἐπιμένω ὁ πρόεδρος νὰ ἐρωτήσῃ τὸν κ. Κεχαγιᾶν, ἂν θίλῃ νὰ ἴσῃ βουλευτὴς, ἢ νὰ εἴπῃ θέλω, ἀλλὰ δὲν μὲ ἀφίνουν ἄλλοι.

ΖΕΓΓΕΛΗΣ. Μοὶ φαίνεται, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον· δὲν θέλω τὸ ἐξετάσει κατ' οὐσίαν, ἐπειδὴ ὅμως τὸ θεωρῶ σπουδαῖον καὶ δὲν ἔχομεν θάσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας νὰ σκεφθώμεν ἢ τὰς ὀλίγας λέξεις, αἵτινες ἐβρίθην κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐκλογῆς καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἔννοια ἀμφισβητεῖται παρ' ἐμοῦ τοῦλάχιστον, διὰ τοῦτο νομίζω, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. βουλευτὴς Παρνασσίδος καὶ νὰ ἐξηγήσῃ εἰς ἡμᾶς τοὺς λόγους τῆς παραιτήσεώς του.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Συμφωνῶ μετὰ τοὺς ὑποστηρίζοντες, ὅτι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ ἀμέσως νὰ προβῇ εἰς τὴν παραδοχὴν ἢ μὴ τῆς παραιτήσεως, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ μεσολαβήσῃ ἐξηγήσις. Συμφωνῶ δὲ μετὰ τὴν ιδέαν αὐτὴν, καὶ διὰ τοῦτον τὸν λόγον, ὅτι μὴ ὑπαρχούσης ἐγγράφου παραιτήσεως, τῆς ὁποίας τὸ γνήσιον νὰ βεβαιῶται ἢ ὑπογραφῇ τοῦ παραιτηθέντος, ἀλλὰ μόνον πρακτικῶς, εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ὁποίων δὲν ἦτον ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἐδῶ, διότι ἀνεγνώσθησαν τὴν ἐπιδοσαν, εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ θίλῃ τις νὰ στηριχθῇ εἰς τὰς τάξεις καὶ τὴν ὕψην τῆς συντάξεως τῶν πρακτικῶν, διὰ νὰ στηρίξῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν ψήφον του, διότι πιστεύω, ὅτι ἂν δὲν ὑπῆρχεν αὐτὴ ἡ σύνταξις τῶν πρακτικῶν ἢ ὁποία κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν, περιέχει προκλητικὰς ἐκφράσεις κατὰ τοῦ Σώματος, ἤθελον κρίνει ἄλλῶς, τοῦλάχιστον ἐγὼ ἤθελον εἰπεῖ, ὅτι ἔπρεπε νὰ εἰσιέλθῃ ὁ κ. Κεχαγιᾶς καὶ ἀπορρίψῃ ἡ παραιτίσις του, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε σύνταξις ἢ ὁποία προσβάλλει ῥητῶς τὴν Βουλὴν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ὑπάρχει

ἀναφορὰ ἐγγράφου· ἐπὶ γεγονότων δὲ τὰ ὅποια εἶναι ἐγγεγραμμένα ἐν τοῖς πρακτικαῖς, διὰ τὸν λόγον πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι δὲν ἦτον ὁ κ. Κεχαγιᾶς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ στηριχθώμεν νομίζω, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ἐρωτήσωμεν τὸν κ. Κεχαγιᾶν, ἐὰν παραιτούμενος ἔκρινεν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρηνόμωσεν ἐπεκυρώσασα τὴν ἐκλογὴν, ἢ ἐὰν παρητήθη δι' ἄλλους λόγους, (καὶ ἕνα τοιοῦτον λόγον ἀνέφερον εἰς, ὅτι πολλοὶ συμπολιταὶ τοῦ ἔχον ἐπιβάλλει εἰς αὐτόν τὸ καθήκον αὐτό)· λοιπὸν ἐὰν εἴπῃ, ὅτι παρητήθη, διότι ἐθεώρησεν, ὅτι ἡ πράξις τῆς Βουλῆς εἶναι πράξις παράνομος, τότε εἶμαι τῆς γνώμης νὰ γίνῃ διατὴ ἡ παραιτίσις του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐπαναλλάττε τὴν πρότασίν σας διὰ νὰ τὴν γράψωμεν.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Νὰ δηλώσῃ ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἐὰν παρητήθη, διότι ἀποδοκιμάζει ὡς παράνομον τὴν πράξιν τῆς Βουλῆς τοῦ νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν του.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ νὰ παραιτῆται, λέγω, ὅτι ὑπάρχει ἀρχὴ τοῦ διοικητικοῦ δικαίου, καθ' ἣν τὰ μέλη τῶν πολυμελῶν δημοσίων Σωμάτων δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παραιτῶνται ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ τοῦ Σώματος.

Ὑπάρχον δὲ πολλοὶ λόγοι ὑπὲρ αὐτῆς τῆς γνώμης ἐν οἷς καὶ ὁ λόγος, ὅτι δύναται νὰ παραλύτουν τὰ συμφέροντα, τὰ ὅποια ἀντιπροσωπεύουν τὰ τοιαῦτα σώματα, εἰς ἡ δύο ἄνθρωποι.

Λοιπὸν εἶναι ἀρχὴ παραδεδεγμένη, ὅτι εἰς ὅλα τὰ πολυμελῆ δημοσία σώματα ὑπάρχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποφαίνωνται περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς παραιτήσεως μέλους τινός· ὥστε βεβαίως ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ Βουλὴ νὰ κρίνῃ καὶ δεχθῇ ἢ μὴ τὴν παραιτίσιν.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Συμφωνῶ πληρῶς μετὰ τὸν ἐντιμὸν βουλευτὴν Μετολογίῳ, ὅτι μὴ ὑπαρχούσης ἐγγράφου παραιτήσεως ἐκ μέρους τοῦ κυρίου Κεχαγιᾶ, δὲν πρέπει νὰ στηριχθώμεν εἰς τὸ μέρος ἐκείνο τῶν πρακτικῶν, τὸ ὅποιον ἀνεγνώσθη, καὶ νὰ θεωρήσωμεν ὡς σπουδαῖον τὴν παραιτίσιν αὐτὴν καὶ προβῶμεν εἰς μίαν ἀπόφασιν ἀλλὰ διακρινῶ μετὰ τὸν κύριον Δεληγεώργην κατὰ τοῦτο, ὅτι ἀφοῦ δὲν δυνάμεθα νὰ στηριχθώμεν εἰς τὸ κείμενον τῶν πρακτικῶν ὡς πρὸς τὴν παραιτίσιν καὶ νομίζομεν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔλθῃ ἐγγράφου παραιτίσις, νομίζω, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κύριος Κεχαγιᾶς ἢ Βουλὴ θὰ ἐξακολουθῇ νὰ θεωρῇ αὐτόν ὡς βουλευτὴν μέχρις οὗ κάμῃ ἐγγράφον παραιτήσεως· τὸ κείμενον τῶν πρακτικῶν δὲν χαρακτηρίζε, τὴν παραιτίσιν ὡς σπουδαῖον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον φρονιμαῖοι, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν, ὅτι ἐνὸς ὁ κύριος Κεχαγιᾶς δὲν ὑποβάλλῃ ἐγγράφον παραιτήσεως ἢ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιληρθῇ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος.

ΔΑΓΡΕΣ. Βεβαίως δὲν ἤθελον λάβει τὸν λόγον καὶ διότι τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικὸν καὶ διότι σέβομαι τὸν κύριον Κεχαγιᾶν· ἀλλὰ μοὶ ἔφάνη ὅτι ἐβρίθην ἰδέαι τινές, τὰς ὁποίας δὲν ἤθελα πῶς νὰ χαρακτηρίσω· ἐβρίθην πρῶτον μίαν ἰδέαν ὅτι ἡ παραιτίσις δὲν ἔχει κύριον ἐν δὲν δοθῇ ἐγγράφως, ὥσάν ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἐκφράζων τὴν ιδέαν του ἐνώπιον ἑκατὸν βουλευτῶν εἶναι ἀνάξιος πίστεως, ἢ ὅτι τὸ ἔλαμπα παίζων ἢ δευτέραν ἰδέαν εἶναι ἐκείνη ὅτι πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ λάβῃ θέσιν Πρωτοδικείου καὶ νὰ σκερθῇ καὶ ἀποφασίσῃ προδικαστικῶς· ἐκείνοι οἱ τινες εἶπον ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ σκερθῇ, ἐγνωμοδότησαν ὅτι τὸ ἀξίωμα τῶν βουλευτῶν δὲν εἶναι προσωπικὸν δικαίωμα, ἀλλ' εἶναι καθήκον τὸ ὅποιον ἐπιβάλλεται εἰς τὸ πρόσωπον, εἶναι δικαίωμα τῆς κοινωνίας, ἥτις ὑποχρεοῖται αὐτομάτως καὶ τὸ αὐτὸν οφείλει νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθήκον του· τὴν περιβληθῇ ἐν ἀξίῳμα πρέπει νὰ καταστήσῃ γνωστὸν τοῖς λόγοις εἰς τὸ

ἀληθείας. Σὺς περὶ αὐτῶν λοιπὸν ν' ἀρῆσθε νὰ τυπωθῇ ἡ ἐκθεσίς τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ δὲ ἐκθεσίς τοῦ τμήματος θὰ περιέχῃ πᾶν ὅ,τι ἐγένετο κατὰ τὴν ἐκλογὴν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Εἰς αὐτὴν τὴν ἐξέλεγχιν νὰ προδῶμεν μετὰ παρρησίας, εἶναι ἡ τελευταία, ἡ ὁποία θὰ γίνῃ. Δὲν εἶμαι ἐναντίος νὰ μὴ τυπωθῇ ἡ ἐκθεσίς· ἐγένετο μόνον παρατήρησις, ἥτις πρέπει νὰ σημειωθῇ, διότι τὰ δύο μέλη αὐτὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐν τῷ δῆμῳ Στυμφαλίας περιέμενον νὰ δώσουν τὴν ἐκθεσίν των ἀφοῦ τὸ τμήμα ἐτελείωσε τὴν ἐργασίαν ταύτην. Τοῦτο πρέπει νὰ διαφωτισθῇ. Περί τίνος πρόκειται τώρα; πρόκειται νὰ τυπωθῇ ἡ ἐκθεσίς αὐτῆ τῶν μελῶν τῶν ἐν τῇ δῆμῳ Στυμφαλίας. Ἀλλὰ μαυθάνομεν ὅτι ὑπάρχει καὶ ἑτέρα τις ἐκθεσίς τῶν ἰδίων μελῶν ἀντίθετος εἰς τὴν παρουσιάσειαν. Ἐν ταύτοις ἡ Βουλὴ θὰ δικάσῃ ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων τῶν μελῶν, αὐτὰ ἐξαιρέσει νὰ ἐπιτροπῶν τὴν ἐκλογὴν, ἐπομένως πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ τὰς δύο ἐκθέσεις ὑπ' ὄψιν. Δὲν ζητοῦμεν ἡμεῖς νὰ καλύψωμεν τίποτε εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, ἢ ν' ἀναβιδώσωμεν εἰς τὰ ἀστρά τοῦ οὐρανοῦ· ἐκεῖνοι ζητοῦν νὰ καλύβουν, οἱ ὅποιοι ἐρῶν τὴν ἐκθεσιν, ἀφοῦ ἐπερῶσε τὸ τμήμα τὴν ἐκλογὴν, καὶ οὐχὶ ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι μετὰ παρρησίας ζητοῦν τὴν τύπωσιν ἀμφοτέρων. Τοῦλάχιστον εἰς αὐτὴν τὴν ἐξέλεγχιν ἄς προδῶμεν μετὰ παρρησίας, διότι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ κυβέρνησις μᾶς προσεκύλισε νὰ δώσωμεν παράδειγμα ἠθικοποιήσεως εἰς τὸν λαόν.

ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Δύο τινὰ προτείνουν διὰ τὴν ἐκθεσίς δὲν παρουσιάσῃ εἰς τὸ τμήμα, καὶ διὰ τὴν παρουσιάσῃ ἀφοῦ ἐξετέλεσε τὸ ἔργον του. Ἀλλ' ἂν ἐξετέλεσε τὸ ἔργον του δὲν εἶναι γνωστὸν, διότι δὲν ὑπέβαλεν ἄχρι τοῦδε καμμίαν ἐκθεσιν εἰς τὴν Βουλὴν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν παρουσιάζονται σήμερον καὶ λέγον, ὅτι δὲν ἔστειλεν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἐκθεσίν της; φρονῶ, ὅτι οἱ ἀποσταλόντες ἀντιπρόσωποι εἰς τὴν Βουλὴν ἔπρεπε νὰ παρουσιάσωσι τὴν ἐκθεσίν των, διότι ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἐξελέχθησαν καὶ διὰ τῆς Βουλῆς ἔπρεπε νὰ παραπέμψωσιν εἰς τὸ τμήμα τὴν ἐκθεσίν των· ἐγὼ μετὰ τῶν συναδελφῶν μου ὑπεβάλαμεν τὴν ἐκθεσίν μας εἰς τὸ τμήμα προχθές, διότι συνεδρίασις δὲν ἐγένετο· διὰ τοῦτο νομίζω, ὅτι δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ κακίζωμεν τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, διὰ τοῦτο, διότι ἤδη τὸ τμήμα δύναται νὰ λάβῃ τὴν ἐκθεσιν. Τὸ νὰ θέλωμεν δὲ ἤδη τὴν τύπωσιν τῶν πρακτικῶν, διότι περιέχουν ἐκθέσεις ὑπογεγραμμένας, εἶναι ἰσχυρισμὸς ἐναντίον τοῦ ὀρθοῦ λόγου. Ποτὶ εἰς τὴν κεφαλὴν τινος δὲν ἐπῆλθε νὰ ζητήσῃ τὴν τύπωσιν τῶν πρακτικῶν· ἂν θέλουν καὶ αὐτῶν τὴν τύπωσιν, ἄς διατάξουν, ἀλλὰ τότε ἡ ἐκλογὴ θὰ περαιοθῇ εἰς τὴν ἐπομένην σύνοδον, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μὲν ἡ ἐπαρχία αὐτὴ ἀνευ ἀντιπροσώπων, ἀφοῦ μάλιστα ὑπάρχει νέον ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Ὅστις θέλει, κύριοι, νὰ φωτισθῇ ἀπὸ τὰ πρακτικά, ἄς τὰ λάβῃ, καὶ ἄς τὰ ἀναγνώσῃ, καὶ ὁ ἐνδιαφερόμενος, ἄς παρουσιάσῃ νὰ ἐκθέσῃ τὸ περιεχόμενον εἰς τὴν Βουλὴν.

ΚΑΡΑΪΒΑΝΟΣ. Δὲν ἠθέλωμεν ζητήσῃ τὴν τύπωσιν τῶν πρακτικῶν, ἂν εἰς τὰς ἐκθέσεις, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εἰς τὰ πρακτικά, δὲν ἐλάβανον μέρος τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τῆς σταλείσης ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἂν αἱ ἐκθέσεις τῶν πρακτικῶν ἐγράψοντο ἀπὸ τὰ μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, βεβαίως τότε εἶχον δίκαιον οἱ κύριοι, οἱ ὅποιοι ἐναντιοῦνται εἰς τὴν τύπωσιν. Βλέπετε, ὅτι ἡμεῖς οἱ ἐναντιούμενοι ἔχομεν ἰσχυρὸν λόγον, καὶ τὸν ἔχομεν ἰσχυρὸν, διότι ἐνθυμηθεῖτε πόσος πᾶταγος ἔγινε διὰ τὴν σταλῶσιν ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἐκ μονομερείας. Δὲν θέλω τίποτε νὰ εἶπω διὰ τοὺς κυρίους αὐτούς· αὐτὸς ὁ λόγος ἴσα μᾶς ἀναγκάζει νὰ γνωρίσωμεν τί τὰ μέλη εἶπον· καὶ μάλιστα ἐμὲ μὲ ἀναγκάζει πολὺ περισσότερον νὰ ἐπιθυμήσω τὴν τύπωσιν τῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκθέσεων, ἀφοῦ μάλιστα ἔμαθα, οὐχὶ καθὼς εἶπεν ὁ κ. Κουμανδούρος ὁμιλῶν καθ' ὑπόθεσιν

χωρὶς ν' ἀναφέρῃ συγκεκριμένα πρόσωπα ἀφοῦ ἔμαθε, ὅτι τὰ αὐτὰ μέλη, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑπογεγραμμένα εἰς τὴν παρουσιάσειαν ἤδη ἐκθεσιν, εἶναι ὑπογεγραμμένα καὶ εἰς τὰς ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκθέσεις· αἱ δὲ δύο ἐκθέσεις ἀντιφάσκουσι μεταξὺ των. Εἶναι δὲ καὶ συμφέρον νὰ τυπωθῶσιν, διότι πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν καὶ τοῦτο, ὅτι πάντες δὲν ἀναγινώσκουμεν τὰ πρακτικά, ἐγὼ πρῶτος δὲν λαμβάνω τὴν περιέργειαν, δὲν ἔχω τὸν καιρὸν νὰ ὑπάγω ν' ἀναγνώσω τὰ πρακτικά, ὥστε νὰ ἤμαι ἐν γνώσει τῶν καθέκαστα. λαμβάνω μόνον τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν εὐκολίαν περισσότερον, ὅταν μοι ἔρχονται ἐντυπα καὶ τὰ ἀναγινώσκω, δύναμαι νὰ τὰ κατανοήσω περισσότερον, ἄλλως τε δὲ καὶ οἱ περισσότεροι δὲν λαμβάνομεν τὸν ἀπογρῶντα καιρὸν νὰ διατρέχωμεν τὰ πρακτικά, κατὰ δὲ τὴν συζητήσιν πιθανὸν καὶ νὰ λησμονήσωμεν περὶ τίνος πρόκειται καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ μὴ δώσωμεν τὴν ψήφον μας ἐν συνειδήσει, ἐν γνώσει τῶν διατρέχόντων· διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς θὰ παρακαλέσω καὶ ἐγὼ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ, ὥστε νὰ τυπωθῶσιν καὶ αἱ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκθέσεις, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐκεῖ εἶναι ὑπογεγραμμένα αὐτὰ τὰ ἴδια μέλη τῆς Βουλῆς, αὐτὰ παρουσιάσαν καὶ τὴν ἐκθεσιν.

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Εὐχολογῶ, κύριε πρόεδρε, ὅτι ἂν τὰ μέλη, νὰ ὁποῖα ἔδωκαν τὴν ἐκθεσιν ἔχουν καὶ ἑτέραν ἐναντίαν γραμμένην, καλλίτερον νὰ μὴ δημοσιευθῇ (θόρυβος).

ΔΑΓΡΕΣ. Συγχίζομεν τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς οὐσίας, μὲ τὴν τύπωσιν· τώρα πρόκειται περὶ τύπωσης καὶ ὑπεστρίξαν τὴν τύπωσιν, ὅτι πρέπει νὰ τυπωθῶν καὶ τὰ ἐν τοῖς πρακτικοῖς· παρατηρῶ ὅμως ὅτι τὰ ἐν τοῖς πρακτικοῖς θὰ τὰ ἐκθέσῃ τὸ τμήμα, καὶ ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν τὴν ἐκθεσιν αὐτήν.

Ἐδῶ ὑπάρχουν δύο γνώμαι, κύριοι, ἡ μία λέγει νὰ τυπωθῇ ἡ ἐκθεσίς, ἡ ἄλλη δὲ γνώμη εἶναι νὰ τυπωθῶν καὶ αἱ ἄλλαι ἐκθέσεις, εἰς τινὲς ἐμπεριέχονται εἰς τὰ πρακτικά, ὡς σημειοῦνται βεβαίως εἰς τὴν ἐκθεσιν τοῦ τμήματος.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ἡ ἐκθεσίς τοῦ τμήματος ἀναφέρει ὅ,τι συνίδε, λοιπὸν εἶναι περιττὸν νὰ τυπωθῶσιν αὐτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν, κύριοι

ΚΟΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ψηφοφορίας· ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τώρα ζητεῖται, εἶναι γνωστὸν καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ μάθωμεν τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν συμφωνεῖτε νὰ τυπωθῇ μόνον αὐτὴ ἡ ἐκθεσίς;

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριοι Βουλευταί, ἐπαναλήφθῃ ἡ ψηφοφορία τοῦ δῆμου Λαγίας, καὶ τὴν πλειονοψηφίαν ἔλαβον ἐκεῖνοι, εἰς τινὲς ἔχον αὐτὴν καὶ πρότερον· ἡ ἐκλογὴ δὲ διεξήχθη νομίμως καὶ οὐδεμίαν ἐνστάσις ἐγένετο, ἐπομένως ἡ ἐκθεσίς εἶναι ἐπικυρωτική, καὶ μάλιστα εἶμαι τῆς ἰδέας νὰ μὴ τυπωθῇ καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι Βουλευταί. Σὺς ἐρωτῶ ἂν θέλετε νὰ τυπωθῇ ἡ ἐκθεσίς αὐτή.

ΠΟΛΛΟΙ. Νὰ τυπωθῇ.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Δὲν δύναται παρὰ νὰ τυπωθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Πρὶν ἐμβῆτε εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, κ. πρόεδρε, ἔχω νὰ εἶπω κατὰ τι.

ΡΟΥΦΟΣ. (γραμματεὺς).

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτροπὴ

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ΠΗ'. Νόμου περὶ ἐξορύξεως τῶν ἐν τῇ νήσῳ Μήλω μυλοπετρῶν καὶ γύψου καὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν

Ἐπειδὴ ἡ συνοδούσα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο αἰτεῖται νὰ ἐκ-

πράξεις καθενός έχουν χάρη, ὁ βουλευτής δὲν ἔχει χάρη, εἶναι πάντοτε ἐλεύθερος καὶ ποιοῦντος πρέπει νὰ ᾔ-κ-αι ὁ νομοθέτης. Ὁ νόμος ἀνέρεται ἐκ τίνος αἰτίας γίνονται αἱ παραιτήσεις ἐάν τις ἀποδώσῃ ἢ κατασταθῇ ἀνίκανος κτλ. ἡμεῖς, δὲν ἔχομεν ἀρμεδιότητα τίποτε ἄλλο νὰ πράξωμεν· ὁ βουλευτής κ. Κεχαγιᾶς ἔχει τὴν θέσιν τοῦ ἐν τῇ Βουλῇ, ἔχει τὴν θέσιν τοῦ βουλευτοῦ, ἂν θέλῃ νὰ τὴν ἐκπληρώσῃ, ἔχει καλῶς, εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἂν δὲν θέλῃ οὐδεὶς δύναται νὰ τὸν υποβάλῃ εἰς ὑποχρέωσιν, διότι ἡ τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀνεπηρεάστοι, ανεξάρτητοι. Τώρα ἂν νομίζετε ὅτι ἡ ἐκκρεσία τῆς παραιτήσεως τοῦ δὲν εἶναι ἱκανή, δύνασθε νὰ τὸν ἐρωτήσετε ἐκ νέου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Ἀρεστὴ, ἀρεστὴ.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Ἡ ἰδική μου πρότασις εἶναι διαφορετικὴ τῆς τοῦ κ. Δεληγιώργη· ἐγὼ προτείνω νὰ ἐρωτηθῇ ἐμπροσθίως ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἂν θέλῃ νὰ ᾔ-κ-αι βουλευτής ἢ ὄχι· διότι δύναται νὰ θέλῃ νὰ ᾔ-κ-αι καὶ νὰ μὴν ἔρχεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Νὰ καθορίσωμεν τὸ θέμα· νὰ προσκληθῇ νὰ δηλώσῃ ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἂν παραιτῆται, διότι ἀποδοκιμάζει ὡς παράνομον τὴν πράξιν τῆς Βουλῆς, εἶναι ἡ πρότασις τοῦ κ. Δεληγιώργη· ἡ δὲ τοῦ κ. Κρεστενίτου εἶναι νὰ προσκληθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἀπλῶς καὶ καθαρῶς νὰ δηλώσῃ ἐντός 5 ἡμερῶν ἂν θέλῃ νὰ μείνῃ βουλευτής ἢ νὰ μὴ μείνῃ. Συγχωνεύσατε τὴν πρότασίν σας, κύριε Δεληγιώργη.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Ἡ ἀνάγκη τῆς προτάσεώς μου ἐστὶ περὶ σότερον καταφαίνεται μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Χριστοπούλου, καὶ ὅσοι ᾔδελαν νὰ τὴν παρεξηγήσουν, πιστεύω ὅτι δὲν εὐρίσκονται εἰς εὐάρεστον θέσιν μετὰ τὴν ἀνάγκωσιν τῶν στενογραφημένων πρακτικῶν· διότι, ὡς ἐξ αὐτῶν εἶδατε, ἡ δύνατο νὰ προβλῇ μία ἀδικία, εἴτε πρὸς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Παρνασσίδος, εἴτε πρὸς τὸν κ. Κεχαγιᾶν εἴτε πρὸς τὴν Βουλὴν, ἂν ᾔ-κ-αι πεισθῇ εἰς τὴν ἐκκρεσίαν τὴν περιεχομένην εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικά, τὰ ὅποια δὲν ἔχουσιν ὁ κ. Κεχαγιᾶς. Ἀναγνωσθίντων τῶν στενογραφημένων πρακτικῶν, ἀπιδείχθη ὅτι οἱ λόγοι τοῦ κ. Κεχαγιᾶ διαφέρουν ἀποτόμως τῶν λόγων τοῦ ὁποῖου ὁ συντάκτης τῶν ἐπιστημῶν πρακτικῶν ἔβαλεν εἰς τὸ στόμα του. Εἴτε εἶχον δικαίον καὶ οὐδένα πλάγιον σκοπὸν, ὅταν ἐ πρότεινα ὅτι ἡ Βουλὴ πρὶν προβῇ εἰς αὐτὸ τὸ μέτρον, καὶ διὰ τὴν ἐπαρχίαν καὶ διὰ τὸν κ. Κεχαγιᾶν θὰ ᾔ-κ-αι ἀδικον, ἂν ᾔ-κ-αι νὰ στηριχθῇ εἰς τὸ λεκτικὸν τῶν ἐπιστημῶν πρακτικῶν καὶ εἶπον, ὅτι πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, ὅπως ἐγὼ εἶπον, καὶ αὐτὸ τὸ ὅποιον διετύπωμα δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο παρὰ τοῦτο· ὁ κ. Κεχαγιᾶς νὰ δώσῃ προφορικὴν ἐξήγησιν εἰς τὴν κ. πρόδρον ἂν συντάσσεται μετὰ τὴν μίαν ἢ ἄλλαν ἐκκρεσίαν. ἔχομεν δύο πρακτικά, τὰ μὲν ἐπίσημα, τὰ δὲ στενογραφημένα, καὶ τὰ μὲν περιέχουν προσβλητικὰς διὰ τὸ σῶμα ἐκκρεσίας, τὰ δὲ δὲν ἐμπεριέχουν. Θὰ ἐρωτηθῇ λοιπὸν ὁ κ. Κεχαγιᾶς νὰ δώσῃ μίαν ἐξήγησιν καὶ εἰμεθα εἰς τοῦτο ἡναγκασμένοι, καὶ οἱ ἐθιμώτεροι φίλοι τοῦ κ. Κεχαγιᾶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν εἰσοδὸν τοῦ ἐν τῇ Βουλῇ, δὲ δύναται νὰ ἐπιθυμήσουν τίποτε περισσότερον· ὁ κ. Κεχαγιᾶς μόνος εἶναι ἀρμόδιος νὰ δώσῃ τοιαύτην ἐξήγησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἄν συντάσσεται μετὰ τὰ ἐπίσημα;

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Νὰ δώσῃ ἐξήγησιν ἂν τὸ γραφὴν εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικά εἶναι ἀληθὲς ἢ ὄχι. Νομίζω δὲ ὅτι ἀνευ τούτου, δὲν ἐκάμαμεν τίποτε. Τί νομίζετε ὅτι ἐκάμαμεν, ἂν ἀπορρίψωμεν τὴν παραιτήσιν τοῦ κ. Κεχαγιᾶ, ὅστις θεωρεῖ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ὡς παράνομον; ἂς ἴδωμεν· δεῖν θάτερον θὰ συμβῇ· θὰ ἔλθῃ ἢ δὲν θὰ ἔλθῃ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, ὅστις ὁμοῦ δὲν πιστεύω ποτὲ νὰ ἔλθῃ, διότι ἀπὸ ἀποδοκιμασίας τὴν πράξιν τῆς Βουλῆς καὶ ἀνεγνώρισεν ὅτι εἶναι προτὸν παράνομον ἐκλογὴς, ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἀποδίδουν πολλὴν φιλοτιμίαν εἰς αὐτόν, τὸν ἀδικοῦν νὰ νομίζουσιν ὅτι θὰ ἔλθῃ. Ἰδοὺ ἀφορμὴ νὰ

ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, καὶ ὄχι νὰ κληθῇ νὰ ἔλθῃ ἐνόςω φαίνεται παρητημένος ὡς παράνομος ἐκλογὴς· δὲν θὰ γαλάτῃ ὁ κόσμος, ἂν ἐρωτηθῇ.

Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Αὐτοῦμαι, διότι εὐρίσκω διαφορὰν μεταξὺ τῶν στενογραφημένων καὶ τῶν ἐπιστημῶν πρακτικῶν καὶ εἰς ἄλλην περικοπὴν λέγει ὁ κ. Κεχαγιᾶς οὕτω· «Κύριοι, πρῶτα ὅ,τι θέλω· καθεὶς, καὶ ἐγὼ εἶμαι κύριος νὰ δεχθῇ ἢ μὴ τὴν ἐκλογὴν. Βεβαίως θὰ σκεφθῶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἀλλ' εἶμαι κύριος μετὰ τὴν πεποιθήσιν μου νὰ κρίνω ἂν ᾔ-κ-αι νόμιμος ἢ μὴ ἡ ἐκλογὴ μου».

Ἀπορῶ, κύριοι, μετὰ μίαν παρατήρησιν, ἡ ὁποία γίνεται· λέγουν ὁ κ. πρόεδρος νὰ ὁμιλήσῃ τὸν κ. Κεχαγιᾶν. Ἡ Βουλὴ, κύριοι, εἶναι σπουδαῖον σῶμα καὶ οὐκ ἔστιν κρυφὰς δὲν ἔχομεν νὰ κἀμωμεν. Ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἢ πρέπει ἐγγράφως ν' ἀναφέρῃ τοὺς ἀληθεῖς λόγους, ἢ ἄλλως πρέπει νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τοῦ δήματος νὰ τοὺς εἴπῃ, χωρὶς νὰ ἔχομεν κρυφὰς οὐκίας. Ὁ κ. Κεχαγιᾶς δὲν ἐπέβαλε κρυφὰ τὴν παραιτήσιν τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν, ἤλθεν ἐπίσημως καὶ μᾶς ἀνέφερε καὶ εἶναι γεγραμμένα· δὲν θέλω νὰ τὰ εἴπω, διότι ἴσως θὰ ᾔ-κ-αι παραφορὰ, ἴσως θὰ διέφυγον τὴν προτοχὴν καὶ τὴν γλώσσαν καὶ τοὺς ὁδόντας τοῦ κ. Κεχαγιᾶ. Εἰς τὸ τμήμα εἶπεν ὅτι, ἂν δὲν ἀκυρώσατε τὴν ἐκλογὴν, δὲν θέλω νὰ ᾔ-κ-αι βουλευτής, ὥστε εἶχεν ἐσκεμμένον σκοπὸν, ἀπὸ ἐσκεμμένως ἔλθε καὶ ὁμιλήσας εἰς τὴν Βουλὴν. Σήμερον προκαλεῖται ἡ Βουλὴ ν' ἀποφασίσῃ ἂν θὰ δεχθῇ ἢ μὴ τὴν παραιτήσιν, καὶ βεβαίως εἶναι δικαίωμα τῆς Βουλῆς νὰ ἐκτιμήσῃ τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποῖους ζητεῖ εἰς βουλευτὴν νὰ παραιτηθῇ, διότι πλητίζει μετὰ τὴν θεωρίαν, ὅτι τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα δὲν εἶναι τῆς ἐκουσίας θελήσεως τοῦ βουλευτοῦ ἀπολύτως, μήτε ἀπολύτως ἐπιθεωρημένον· τὸ σῶμα δύναται νὰ κρίνῃ περὶ παραιτήσεως τοῦ βουλευτοῦ, διότι μερικὰ πρόσωπα ἔχουν σημασίαν εἰς τὴν πολιτείαν καὶ ἀπόκειται εἰς τὸ σῶμα, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος νὰ δεχθῇ ἢ νὰ μὴ δεχθῇ τὴν παραιτήσιν τοῦ. Ἦδη λοιπὸν ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἢ πρέπει ἐγγράφως νὰ ἐκθέσῃ ἄλλους λόγους ἢ πρέπει νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τοῦ δήματος νὰ τοὺς ἀναφέρῃ. Αὐτὴ, κύριοι, εἶναι ἡ γνώμη μου· ὁμιλίας κρυφὰς δὲν ἐννοῶ, διότι φαίνεται ὅτι παίζομεν διὰ τῆς ἐγγράφου ἀπαντήσεως ἢ τῆς προφορικῆς διατριβῆς ὅλας τὰς δυσχερείας καὶ φθάνομεν εἰς ἓν ἀποτέλεσμα.

ΜΙΑΣΗΣ. Ἐπὶ τίνος συζητοῦμεν; ἐπὶ τῆς οὐσίας ἢ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ψηφοφορίας; Θέλωτε ταξιν εἰς τὴν συζήτησιν, ἥτις κατήντησε κυριῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, φέρετε ἀπ' ἐδῶ τὴν πρότασιν σας ἐγγράφως.

ΜΙΑΣΗΣ. Ἐγὼ ἐρωτῶ ἀπλῶς ἐπὶ τίνος συζητοῦμεν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἄν πρέπει νὰ ψηφοφορήσωμεν χωρὶς νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν.

ΜΙΑΣΗΣ. Τότε ἐπαναφέρωμεν τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἡ συζήτης νὰ περιορισθῇ ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος διὰ νὰ μὴ ἐπανερχώμεθα εἰς συζήτησιν, ἡ ὁποία ἐξηντλήθη (διὰ λόγους).

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. ἔχετε ἀνάγκην ν' ἀκούσῃτε τὴν Βουλὴν ποῖα πρακτικά νομίζει ἐπίσημα; αὐτὰ τὰ ὅποια διροθῶναι καθὼς βουλευτὴς ἢ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐπικροῦνται ἡ Βουλῇ;

Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Παρακαλῶ νὰ ἔλθουν τὰ στενογραφήματα τὰ χειρόγραφα διὰ νὰ ἴδῃτε τί λέγουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Μίαν πρότασιν θέλει ὁ κ. Μιλησιος ἐν ὀνόματι τῶν φίλων τοῦ· προτείνει νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ παραιτήσις τοῦ κ. Κεχαγιᾶ ἀπλῶς καὶ καθαρῶς (διὰ λόγους). Κύριοι, παρακαλεῖσθε. Ἐγὼ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ γείνῃ ἀπλουστάτον ζήτημα καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου. Ἡ μία μερὶς λέγει νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ, ἡ ἄλλη λέγει νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἂν ἐπιμένῃ ἢ ὄχι. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀπλουστάτον.

θεσις τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ περιέχει ἀποχρών-
τας λόγους πρὸς ὑποστήριξιν καὶ παραδοχὴν τοῦ μνησθέντος
νομοσχεδίου.

Γνωμοδοτεῖ

ἵνα γίνῃ δεκτὸν τὸ εἰρημνικὸν νομοσχέδιον ὅπως ἔχει.
Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1869.

Ὁ Πρόεδρος

ΑΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Κ. Δ. Εὐθυμίουπουλος.

Τὰ μέλη κ.

Θ. Ῥωμαῖος, Ι. Μπαλάρας, Α. Μιχαλόπουλος, Ζ. Ζηρι-
φόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Θὰ τυπωθῇ καὶ θὰ διανεμηθῇ.

Ἐνδεῶς γνωμοδοτήσῃς.

ΡΟΥΦΟΣ. (γραμματεὺς). (Αναγινώσκει.)

Πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτροπὴ

λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν αὐτῇ νομοσχέδιον περὶ συν-
ομολογήσεως τριακονταετοῦ μισθώσεως τοῦ παρὰ τῇ Κόμῃ
ἐθνικοῦ μεταλλείου τῶν γαιανθράκων μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ
τῶν Οἰκονομικῶν ἀρ' ἐνὸς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς μεταλλευτικῆς
ἐταιρίας ἀρ' ἑτέρου.

Θιωρήσας τὰ σχετικὰ τῷ νομοσχεδίῳ ἔγγραφα

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ συνταχθέντος μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰ-
κονομικῶν καὶ τῆς Ἑλληνικῆς μεταλλευτικῆς ἐταιρίας συμβο-
λαίου περὶ μισθώσεως τοῦ μεταλλείου τῶν γαιανθράκων Κόμης
καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου ἐκασφαλίζονται δεόντως καὶ
ὠφέλιμοι ὄροι ἐτέθησαν ὑπὲρ αὐτοῦ, ὥστε πρέπει νὰ γίνῃ δε-
κτὸν τὸ ἐν λόγῳ νομοσχέδιον.

Ἐπεὶ δὲ περισσώτεροι ἐγγυήσεις πρέχονται εἰς τὸ δημό-
σιον καὶ τὴν ἐταιρίαν, ἢν κατὰ τὸ 12 ἄρθρον τῆς συμβάσεως
διορίζῃ τὸν διαιτητὴν ἢ ἐπιδιαιτητὴν ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου
Πάγου ἀντὶ τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν.

Ἐπειδὴ πρὸς ἀποφυγὴν ἀμφισβησιῶν καὶ διενέξεων θεωρεῖται
ἀναγκαῖον τοῦ λοιποῦ, ἵνα ἐπὶ ὁμοίαις φάσεσι παραχωρήσῃ
τὸ δημόσιον ὁρίξῃ τὰ δικαιώματά του ἢ τὸν φόρον οὐχὶ ἐπὶ
τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀκαθάρτου.

Διὰ ταῦτα γνωμοδοτεῖ

1) Νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει.

2) Νὰ τροποποιηθῇ τὸ 12 ἄρθρον τῆς συμβάσεως, τιθεμένου
τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀντὶ τοῦ προέδρου τῶν πρωτο-
δικῶν, ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τοῦ διαιτητοῦ ἢ ἐπιδιαιτητοῦ.

3) Νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ τὴν ἐν τῇ
τελευταίᾳ αἰτιολογίᾳ εὑχὴν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ πρόεδρος

ΑΥΚΟΥΡΓΟΣ ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Τὰ μέλη

Θ. Ῥωμαῖος.

Ζ. Ζηριφόπουλος.

Α. Μιχαλόπουλος.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Κ. Εὐθυμίουπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Θὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Καὶ ἡ σύμβασις νὰ τυπωθῇ διὰ
νὰ τὴν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Θὰ τυπωθῇ καὶ αὐτή.

Ἀριθ. 11077.

Σήμερον, τὴν τετάρτην Σεπτεμβρίου, ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος
πέμπτης, τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἑξήκοστοῦ ἐνάτου ἑ-
τους, ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου καὶ κατοικοῦ Ἀθηνῶν
Γερασίμου Ἀρηντάκη καὶ τῶν μαρτύρων κυρίων Παναγῇ Α. Τσι-
τσιμπάκου, ἐπιπλοποιοῦ, καὶ Μιχαὴλ Ν. Βουλίκης, κτηματίου,
κατοίκων ἀμφοτέρων Ἀθηνῶν, πολιτῶν ἑλλήνων, γνωστῶν μου
καὶ εἰς οὐδεμίαν τῶν νόμων ὑπαγομένων ἐξαιρέσιν, ἐνεφανίσθη-
σαν οἱ γνωστοί μου, ἀρ' ἐνὸς ὁ κύριος Βασίλειος Τ. Οἰκονομί-
δης, διευθυντὴς τοῦ δικαστικοῦ τμήματος τοῦ Ἰπουργείου τῶν
Οἰκονομικῶν, κάτοικος Ἀθηνῶν, ἐνεργῶν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ
κυρίου Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀντιπροσωπεύοντος τὸ δη-
μόσιον, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 44814 καὶ ἀπὸ τρίτης Σεπτεμ-
βρίου ἐνεστῆτος ἔτους διαταγῆς τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονο-
μικῶν, ἀρ' ἑτέρου δὲ ὁ κύριος Μάρκος Ῥενίερης, διοικητὴς τῆς
ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, κάτοικος ἐπίσης Ἀθηνῶν, ἐνε-
ργῶν ὡς πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐταιρίας ὑπὸ
τὴν ἐπωνυμίαν « Ἑλληνικὴ Μεταλλευτικὴ Ἑταιρία » καὶ ᾗτή-
σαντο τὴν σὺνταξιν τοῦ παρόντος συμβολαίου, δι' οὗ συνειρώ-
νησαν τὰ ἐπόμενα.

Ἄρθρον 1.

Παραχωρεῖται εἰς ἐκμίσθωσιν εἰς τὴν ἐταιρίαν ὑπὸ τὴν ἐπω-
νυμίαν « Ἑλληνικὴ μεταλλευτικὴ ἑταιρία » ἰδρυούσαν ἐν Ἀθή-
ναις, τὸ δικαίωμα τῆς μεταλλεύσεως τοῦ παρὰ τῇ Κόμῃ ἐθνι-
κοῦ μεταλλείου τῶν γαιανθράκων, ἐκτάσεως στρεμμάτων τριῶν
χιλιάδων ἑκατὸν τριάκοντα δύο καὶ τριακοσίων τεσσαράκοντα
ἐννέα μέτρων τετραγωνικῶν, καὶ συνορεύοντος, πρὸς ἀνατολὰς
μὲ ῤεύμα Βουδαλόπετρας καὶ λόφον Κουτσικιᾶς καὶ Καλοφά-
ρου, πρὸς δυστὰς μὲ χωρίον Βίτελι καὶ ἐκκλησίαν Παναγίας
μέχρι τῆς συναντήσεως μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων διακλαδώ-
σεων τοῦ ποταμοῦ, πρὸς ἀρκτον μὲ τὸ χωρίον Βίτελι, τὸν ῤύα-
κα Μαυτολέκα (Λοσίμωι χωράφια) μέχρι τοῦ ῤεύματος Βουδα-
λόπετρας, πρὸς μεσημβρίαν μὲ λόφον Καλοφάρου, καὶ ἐκτεινο-
μένου κατ' εὐθείαν μέχρι τοῦ χωρίου Μοχαλά, καὶ ἀπολήγον-
τος εἰς τὴν ὡς ἔσθεται ἑνωσιν τῶν δύο διακλαδώσεων τοῦ πο-
ταμοῦ, ὑπὸ τοῖς ἐξῆς ὄροις καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς νο-
μοθετικῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 2.

Ἡ διάρκεια τῆς ἐκμίσθωσεως ἀρχομένη ἀπὸ τῆς νομοθετικῆς
κυρώσεως, προσδιορίζεται εἰς τριάκοντα ἔτη.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Ἑλληνικὴ μεταλλευτικὴ ἐταιρία ὑποχρεοῦται πρὸ τῆς ἐ-
νάρξεως πάσης ἐργασίας, ἅμα εἰδοποιηθεῖσα, νὰ διορίσῃ ἐντὸς
δέκα τὸ βραδύτερον ἡμερῶν τὸν πληρεξούσιον αὐτῆς ὅπως λά-
βῃ μέρος εἰς τὴν διὰ πραγματογνωμόνων ἐκτίμησιν τῶν δαπάνῃ
τοῦ δημοσίου κατασκευασθέντων ὑπογείων καὶ ἄλλων ἐν τῇ
ῤηθέντι μεταλλείῳ ἐργῶν, ἂν τούτων ποιήσῃ χρῆσιν ἡ ἐταιρία,
καὶ νὰ προκαταβάλῃ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἀποζημίωσιν εἰς
τὸ δημόσιον ταμεῖον. Ἡ πραγματογνωμοσύνη θέλει ἐνεργηθῇ
ὑπὸ πέντε πραγματογνωμόνων, ἐξ ὧν δύο διορίζει τὸ δημό-
σιον, καὶ δύο ἡ ἐταιρία, τὸν δὲ πέμπτον ὁ πρόεδρος τῶν ἐν-
ταῦθα Πρωτοδικῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ αὐτὴ ἐταιρία ὑποχρεοῦται νὰ κάμῃ ἐναρξιν τῶν μεταλ-
λευτικῶν ἐργασιῶν ἐντὸς ἑξ μηνῶν μετὰ τὴν καταβολὴν τοῦ
διὰ πραγματογνωμοσύνης ὁρισθέντος ποσοῦ, καὶ νὰ ὑποβάλῃ ἐν-
τὸς τοῦ ὡς εἴρηται ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος τὸ διά-
γραμμα τοῦ μεταλλείου εἰς τριπλοῦν καὶ ὑπὸ σμίκρυνσιν ἐνὸς
δικάκις χιλιοστοῦ ὑποχρεοῦται πρὸς τὸ τέλος ἐκάστου

ἐγὼ τὴν οἰκειοποιῶμαι, κύριε πρόεδρε, καὶ παρακαλῶ νὰ τὴν ἀναγνώσχητε.

ΡΟΥΦΟΣ (γραμματεὺς ἀναγινώσκει).

Πρὸς τὴν Σ. Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων.

Περὶ δικαιωμάτων τῶν ἀγωνιστῶν.

Ἡ Α'. καὶ Β'. σύνοδος τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους τῆς Α'. περιόδου, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς Β'. ἐθνικῆς ἐν Ἀθήναις συνελεύσεως (ἴδε πρακτικὰ 362 συνεδριάσεως 7 Νοεμβρίου 1863) παμφερῶς ἀπεράσισε νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 6 τοῦ περὶ ἀποστράτων νόμου, καὶ οἱ εὐσεβέστες ὑποφαινόμενοι ἀξιωματικοί, λείψανα τῆς ἐκπνεούσης ἡδὴ γενεᾶς τῶν ἀγωνιστῶν τὰ δὲ πρακτικὰ ἐπισήμως ἀπέστειλαν εἰς τοὺς ἀρμοδίους ὑπουργοὺς τῶν στρατιωτικῶν πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ ἂν δὲν μᾶς λανθάνῃ ἡ μνήμη, ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ἡλείας κ. Α. Κριστανίτης προεδρεύων κατὰ τὴν Β'. σύνοδον, ἐπισήμως ἠρώτησε τὸν τότε ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, διατί δὲν ἐξετέλεθ' ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς; καὶ οὐδὲ ἀπάντησις ἐδόθη ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ. Οἱ τότε ὑπουργοὶ κωφεύοντες εἰς τὴν φωνὴν τῆς δικαιοσύνης, κωφεύοντες καὶ εἰς τὰς ἀποράσεις τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, δὲν ἠθέλησαν νὰ δικαιώσωσιν ἡμᾶς τέσσαρας πάντες ἀγωνιστάς, ὡν ὁ εἶς οὐκ ἔσται ἴσως διαρκέστερος τοῦ ἑνὸς ἢ δύο ἐτῶν, καὶ χυχαριστοῦντο φαίνεται νὰ βλέπωσιν ἡμᾶς κατερχομένους ἐντὸς τοῦ ἔθους, ἐν στερήσει καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, καὶ ἐγκαταλιμπάνοντες ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀπογνώσει τὰς οἰκογενεῖάς μας, ὡς ἀπόδειξις τοῦτου ὑπάρχει ἡ συζυγὸς τοῦ μακαρίτου συναγωνιστοῦ μας Πανᾶ.

Πρὸς ἡμᾶς λοιπὸν, σεβαστοὶ ἀντιπρόσωποι, ἀπευθύνομεν τὴν παροῦσάν μας, καὶ σὰς παρακαλοῦμεν εὐσεβέστεως, ὡς πάντοτε ἐδείξατε οἶκτον εἰς τὰ δεινὰ τῶν ἀγωνιστῶν, νὰ παρήχητε ἡμῖν τὴν φιλόφρονον προστασίαν σας ἀπ' εὐθείας, καὶ μὴ πρὸς Θεοῦ! μᾶς παραπέμψατε εἰς ὑπουργὸν στρατιωτικῶν, διότι μέχρι τοῦδε οὐδεὶς ἐπρόθυμοποιήθη νὰ μᾶς δικαιώσῃ.

ὑποσημειοῦμεθα μὲ βαθύτατον σέβας, ἐυελπιζόμενοι, ὅτι θέλατε δώσει τὴν πρέπουσαν πρακτικὴν ἀξίαν εἰς τὰς μνησθεῖσας ἀποφάσεις προγενεστέρων νομοθετικῶν σωμάτων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Ἰουλίου 1869.

Δ. Ἀντίοχος
Α. Κυριακίδης.
.....

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁ προλαλήσας διαπραγματεύθη περὶ τῆς ἰδέας τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεσθαι ὅτι εἶναι ἱερὸν εἰς τοῦτο λέγω, ὅτι « κανεὶς δὲν φέγει τὸν Ἡρακλῆα » αὐτὸ εἶναι ἀδιαφιλονεικητόν. Οἱ ἀναφερόμενοι παραπονοῦνται ὅτι δὲν ἐδικαιώθησαν, δὲν γνωρίζω τοὺς ἄλλους, τὸν Κυριακίδην ὁμῶς γνωρίζω, εἶναι ταγματάρχης, ἀλλ' ὁ πατέρας μου καὶ τόσοι ἄλλοι, οἱ ὅποιοι ἠγωνίσθησαν τί ἐπῆραν; δὲν ἐξετελέσθησαν λέγει τὰ ψήφισματα, ἀλλὰ τὰ ψήφισματα τί λέγουν; λέγουν περὶ τῶν πολιτικῶς ἀγωνισμένων, περὶ τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου, τῆς φρουρᾶς τῶν Ἀθηνῶν, περὶ τῶν σωμάτων τῆς Πελοποννήσου, περὶ τῶν σωμάτων τῆς Στερεᾶς καὶ ὁμῶς τί γίνεται; μόνον ὅσοι ἔχουν τὸ θάρρος καὶ ἔρχονται εἰς, αὐτοὶ νὰ ζητοῦν καὶ αὐτοὶ ν' ἀπολαμβάνουν. Καὶ ποῖος ἔχει τὸ θάρρος νὰ εἴπῃ ὅτι μόνον αὐτοὶ πρέπει νὰ δικιωθῶσι, καὶ ἡ φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου, οἱ πολιτικῶς ἀγωνισθέντες, τὰ σώματα τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Στερεᾶς, πρέπει νὰ μένουν διὰ τοῦτο εἶμαι ἐναντίος, ἢ πρέπει νὰ γίνων ὅλα, ἢ νὰ μὴ γίνῃ τίποτε.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Κύριοι, συγχωρήσατέ μοι νὰ εἴπω ὀλίγας

λέξεις εἰς ἀπάντησιν τῶν λόγων τοῦ κ. Δανοπούλου. Εὐχῆς ἔργον θὰ ᾔτο βεβαίως, ἐάν τὸ ζήτημα τοῦ ἀγῶνος ἤθελεν εἶσθαι λελυμένον δυστυχῶς ὁμῶς πολλὰ παρουσιάσθησαν ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἰδέας ὅσας αὐτὴ ἐφάρθη εἰς μέσον. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τοῦτου, καὶ διὰ τοῦτο οἱ λόγοι τοῦ βουλευτοῦ Ἀργους δὲν ἔχουν ἐπιρροήν. Ἰδοὺ τί τρέχει εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν, ὡς ἐνθυμεῖσθε, ὅσοι εἰσθε εἰς τὴν συζήτησιν, ἥτις ἐγένετο εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Συνέλευσιν. Εἰς ὑπουργὸς πρὸ τῆς μεταβολῆς παρέπεμψεν εἰς σύνταξιν τινὰς ἀξιωματικούς τοῦ ἀγῶνος, ὁ αὐτὸς δὲ ὑπουργός, ἀφοῦ παρέπεμψεν αὐτοὺς εἰς σύνταξιν, εἰσέγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν νόμον, ὅστις ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως, εἰς τὸν ὅποιον τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ προσετέθησαν τὰ ἑξῆς. Ὅσοι ζητοῦν νὰ μετατεθῶσιν ἀπὸ τὴν ἐνέργον ὑπηρεσίαν εἰς τὴν σύνταξιν, ἐάν ᾖναι ἀγωνισταί, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνουν ἕνα βεθμόν ἀνώτερον, καὶ αὐτὸ ἐγένετο σύμφωνα μὲ τὰς ἰδέας τῆς ἐποχῆς. Ἀφοῦ τοῦτο ἐγένετο τότε, αὐτοὶ εἶπον, διὰ τί μᾶς παρεπέμψατε εἰς σύνταξιν, καὶ τριάκοντα ἡμέρας ἢ δύο μῆνας μετὰ ταῦτα, εἰσέγαγιντε νόμον, καὶ ἐδώκατε δικαίωμα εἰς ἄλλους, ἐνῶ καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἀγωνισταί, καὶ πολὺ καλλίτεροι ἴσως ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους; ἐάν ὑπάρχῃ δικαιοσύνη, ἡ δικαιοσύνη αὕτη πρέπει νὰ ᾖναι πλήρης. Ταῦτα μαθεύσα ἡ Συνέλευσις ἀπὸ τὴν ἀναφορὰν, τὴν ὅποιαν οὗτοι ὑπέβαλλον εἰς αὐτήν, εἶπεν, ὅτι, οὐδὲν δικαιότερον, διότι τὰ δικαιώματα πρέπει νὰ ᾖναι ἴσια, καὶ τὰ σφάλματα ἑνὸς ὑπουργοῦ, δὲν δύνανται νὰ καταστρέψωσι δικαιώματα ἀνεμρισιθήτητα. Ἐν ἐκ τῶν δύο λοιπὸν πρέπει νὰ γίνῃ πρὸς ἐπανάρθωσιν καὶ ἀπονόμην τῆς δικαιοσύνης, ἢ νὰ καταργηθῇ ὁ νόμος καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ δικαίωμα τῶν ὠφεληθέντων, ἢ ἐάν θέλετε αὐτὸν τὸν νόμον, πρέπει ὁ νόμος νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τοὺς παραλειφθέντας. Ἐγὼ ἂν θέλιτε παραδέχομαι τὸ πρῶτον. Νὰ φέρῃ ἡ κυβερνήσις νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποῖου νὰ καταργηθῇ ὁ νόμος αὐτός καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ περτάσαντα δικαιώματα. ἀλλ' ἐάν δὲν γίνῃ τὸ πρῶτον, διατί νὰ μὴ γίνῃ τὸ δεύτερον; Νομίζω λοιπὸν, ὅτι εἶναι ἀδίκον νὰ παραπέμψωμεν τὴν ἀναφορὰν αὐτὴν εἰς τὰ ἀρχεῖα, ἀφοῦ ὑπάρχῃ καὶ πρᾶξις μεγαλειτέρου σώματος ὑπὲρ αὐτῆς.

ΔΕΚΑΣ. Κύριοι, εὐχαριστῶ ἐγκορδίως τὸν βουλευτὴν Μεσολογγίου, διότι μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὸν εὐρυτείαν, ἐννόησεν, ὅτι εἶχον ἐν τῷ νῷ καὶ τῇ καρδίᾳ μου. δὲν ἤλθον δωρεάν ν' ἀντιπράξω εἰς τὴν θέλησιν τοῦ κ. Δανοπούλου, παλμός τῆς καρδίας μὲ ἐρεριν ἐνταῦθα. Ἐπιτρέψατέ μοι, κύριοι, νὰ σὰς εἴπω, ὅτι δὲν ἔχω κανένα ἐγωϊσμόν καὶ ἐγὼ ἴσως μετὰ ταῦτα ἔχω νὰ ζητήσω ἀπὸ τὸ ἔθνος, καὶ τί ὅταν δ' ἔλθῃ ἡ ἡμέρα ἐκείνη καὶ οἱ πάντες θ' ἀποφασίστη εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος τὰ πάντα νὰ θυσιάζωμεν, θὰ ἴδῃτε, ὅτι θὰ τὸ πράξω πρῶτος ἐγώ. δὲν ἤλθον νὰ συνηγορήσω διὰ δικαιώματα μεμακρυσμένης ἐποχῆς χρηζούσης ἀποδείξεων καὶ βεβαιῶν διὰ νὰ ἐπέλθῃ δικαιοσύνη. ἤλθον, κύριοι, νὰ σὰς παρακαλέσω, νὰ δώσητε προσοχὴν εἰς πᾶν ἐγγράφον, τὸ ὅποιον σὰς παρουσιάζεται, καὶ ἰδοὺ αὐτὸ, τὸ ὅποιον ἐπιτροχάδην ἤθελον διελθεῖν, πόσον οὐσιώδης εἶναι. Οὔτε φρόνιμον ἦτο, οὔτε σκοπὸν εἶχον νὰ ρίψω τὴν ἰδέαν, ἥτις γνωρίζετε, ὅτι θὰ φέρῃ εἰς δυσχερὴ θέσιν καὶ ὑπουργεῖον καὶ Βουλὴν. Ἡ λύσις τοῦ μεγάλου ζητήματος, τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821 εἶναι δυσχερὴς εἶναι ζήτημα δύσκολον εἰς τὴν λύσιν του, καὶ διὰ τοῦτο ἔλαβον ἀθλίαν ἐφαρμογὴν, πλείστοι εἶναι οἱ ἀδικημένοι καὶ παραπονοῦμενοι, οἱ παραγκωνισθέντες, καὶ ὀλίγοι εἶναι οἱ ἀποκτῆσαντες ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ, καὶ ἡ πρόθεσίς μου σήμερον εἶναι, ὅτι ἀξιωματικοὶ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, λαβόντες τὰς ἐπωμίδας ἐντὸς τοῦ πολέμου, ὅταν ὁ Κίου-παχῆς ἐπολιόρκει τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπηρετοῦν ἐντίμως εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ἂν μοι ἐπατρίευσεν, θὰ ἔλεγα ἴσως

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΣ Α'.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ.

ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 47.

τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1869.

(Σάββατον).

Ὡρα 12.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, τῆς Βουλῆς ἐδιδείχθη ἐν ἀπαρτίᾳ, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἀντίρρησης κατὰ τῶν πρακτικῶν κύριοι βουλευταί;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ παρέδέχθη.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, ἔχω νὰ εἰσαγάγω μίαν ἐκθεσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Περιμένετε ὀλίγον, παρακαλῶ.

ΡΟΥΦΟΣ (γραμματεὺς). Ἀναφορὰ ἐνὸς κατοικοῦ Ἀθηνῶν Σπηλιώτη, ὅστις ζητεῖ νὰ πληρωθῇ ἡ καθυστέρουμένη μισθοδοσία του ὡς γραφέως.

TINES. Νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

ΡΟΥΦΟΣ. Ὁ κ. Μποῦτος εἰσήγαγεν αὐτήν.

TINES. Νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς.

ΡΟΥΦΟΣ (γραμματεὺς). Ὁ κ. Θεοδώρου ὑπέβαλε τὴν ἐξῆς ἀναφορὰν περὶ δικαιωμάτων ἀγωνιστῶν εἶναι δὲ ὑπογεγραμμένοι εἰς αὐτὴν οἱ κ. κ. Ἀντίοχος, Κυριακίδης, καὶ τρίτος τις, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν ἀναγινώσκεται. Ποῦ νὰ σταλῇ;

TINES. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν.

ΛΕΚΑΣ. Ν' ἀναγνώσθῃ πρῶτον ἡ ἀναφορὰ διὰ νὰ ἴδωμεν τί τρέχει διὰ τί νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν χωρὶς λόγον;

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις καὶ ἄλλοτε ἦλθε, καὶ ἡ ἀναφορὰ διευθύνθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ νὰ τοῖς δικαιώσῃ, ὥστε ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ἐπ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ γαίῃ καὶ τώρα.

ΛΕΚΑΣ. Ἄς ἀναγνώσθῃ ἡ ἀναφορὰ καὶ θὰ διαγνώσθῃ, ἂν ᾖ παλαιὰ δικαιώματα ἢ νέα.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Παρατηρῶ ὅτι κατ' αὐτὸ τὸ σύστημα ὁ κανονισμὸς περιέπεσεν εἰς ἀχρησίαν. Αἱ ἀναφοραὶ κατὰ τὸν κα-

νονισμὸν παραπέμπονται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καταγράφονται εἰς τὸ πρωτόκολλον, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ φέρει ἐκθεσιν. Τοιαύτη εἶναι ἡ διατάξις τοῦ κανονισμοῦ· ἄλλως δὲν λαμβάνει χώραν εἰς τὰ πρακτικά ἡ συζήσις ἐκείνων, τὰ ὅποια διατάχθησαν ἀπὸ τῶν κανονισμῶν, οὐδὲ ἐπέρχονται αἱ συνέπειαι, αἱ ὅποιαι πρέπει νὰ ἐπέρχωνται.

ΛΕΚΑΣ. Κύριοι, φρονῶ ὅτι ἐν σῶμα πολυπληθὲς ἀντιπροσωπεύον τὴν Ἑλλάδα, ὥπως ὑμεῖς εἰσθε, δὲν δύναται ἐκάστοτε θεωρεῖν ὅ ἀποφαίνεται εἰς πᾶν ἀντικείμενον πρέπει νὰ ᾖναι εἰς πλήρη γνώσιν τῶν ζητούμενων παρουσιάζονται ἐλατὸν, χίλιαι ἀναφοραὶ τὴν ἡμέραν διὰ τοῦτο φρονῶ, ὅτι δὲν πρέπει ἐκάστην ἀναφορὰν νὰ τὴν παραπέμπωμεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. Εἶναι καὶ ἀναφοραὶ, τὰς ὁποίας δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ἀπ' εὐθείας ὑπ' ὄψιν, εἶναι δὲ καὶ ἀναφοραὶ, τὰς ὁποίας πρέπει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ βασανίσῃ, νὰ ζητήσῃ πληροφορίαν ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν καὶ νὰ τὰς διαβιβάσῃ εἰς αὐτήν, καὶ τοῦτο διότι ἀναφορὰς τις εἶναι ἐτοιμῇ, ἥτις μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἔλθῃ, καὶ τότε θὰ σὴς θέσω εἰς δύσκολον καὶ δυσχερὲς θέσιν, διότι τότε θὰ ἔλθῃ ἀποπήματα εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν· κύριοι, ἄνδρες ἀτρομήτους, φέροντας ἐπ' ὤμου πυρίτιδα καὶ εἰσελθόντας εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῆς Ἀττικῆς, ἥτις ἐπολιορκεῖτο, ἠξιώσατε τί τοὺς ἔκαμαν; Ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ ὁ εὐεργετικὸς νόμος διὰ τοὺς ἀξιωματικούς ἡμᾶς, οἵτινες καὶ τοι μὴ πολεμήσαντες μᾶς ἐδόθησαν δικαιώματα, ἐνθ' ἀπὸ ἐκείνους ἀφαιρέθησαν. Πρὸ ὀλίγων μηνῶν, κύριοι, τοῦ νόμου τοῦ εὐεργετικοῦ, ἐβίβασαν ἀξιωματικούς, οἵτινες ἐλάβον τὰς ἐπιμερίδας εἰς τὴν φρουρὰν τῶν Ἀθηνῶν, ὅ ἀποχωρήσαντες μετ' οὖς βαθμούς, οὗς εἶχον, καὶ δὲν παρελλήλυσαν αὐτοὺς μετ' ἡμᾶς, οἵτινες δὲν ἐγνωρίσαμεν τὴν ὁσμὴν τῆς Τουρκικῆς πυρίτιδος, οὗτε τὰς προσβολὰς τῶν ἐχθρικών σφαιρῶν. Αὐτὴν τὴν ἀναφορὰν περιμένω, καὶ μὴ πιστεύετε ὅτι θέλω ν' ἐπασχολήσω τὴν Βουλὴν, διότι περισσότερον καιρὸν ἐχάσαμεν μετ' τὴν συζήτησιν αὐτὴν, παρ' ὅτι ἠθέλωμεν χάσῃ διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀναφορᾶς διὰ τοῦτο μάλιστα καὶ προχθὲς ἀσκόπως δὲν εἶπον ν' ἀναγνώσθῃ τὰ ὀνόματα, καὶ ὅταν εἶδον ὅτι ἦτο τοῦ ναυτικοῦ δὲν ἐπέμεινον, διότι ἐπιμένον τὴν ἀναφορὰν αὐτήν. Ὅταν πρόκειται, κύριοι, περὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἀγῶνος πρέπει τὸ δίκαιον αὐτῶν νὰ τὸ αἰσθανώμεθα ἐν τῇ καρδίᾳ μας, διότι τὸ πᾶν ὀφείλομεν εἰς αὐτοὺς, καὶ διὰ τοῦτο ὅτι τοὺς ἀνέκει, δὲν πρέπει νὰ τοὺς τὸ ἀφαιρέσωμεν ἐπιμένω καὶ διότι δὲν θὰ χάσωμεν πολὺν καιρὸν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ διότι

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΔΑΓΡΕΣ. Δι' αὐτὸ ἐγὼ εἶμαι ἐναντίος τῆς ἄλλης προτάσεως.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Δὲν θὰ κάμετε ἰδικὰς σας προτάσεις, κύριε πρόεδρε. Εἶναι προτάσεις πολλαί, δὲν ἔμπορεῖτε νὰ τὰς συγχωνεύσετε ὅπως θέλετε. Τὸ ζήτημα εἰς ταῦτα περιστρέφεται, οἱ μὲν λέγουν νὰ ἐρωτηθῇ, οἱ δὲ νὰ μὴ ἐρωτηθῇ. Τώρα, ἄλλοι λέγουν νὰ προσθέσῃ αἰτιολογίαι, καὶ ἄλλοι λέγουν ὅτι εἶναι περιτταί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ ζήτημα εἶναι, λέγετε σῆς, ν' ἀπορραίσῃτε τώρα χωρὶς νὰ ἐρωτηθῇ. Ἡ μίξις αὕτη (δεικνύει τὴν ἀριστερὰν) λέγει νὰ ἐρωτηθῇ ἂν ἐπιμένῃ.

ΤΙΝΕΣ. Ὁχι αὐτό.

ΔΑΓΡΕΣ. Κύριε πρόεδρε, θεωρῶ περιττὸν νὰ θέτετε ζήτημα τοῦ νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, διότι ἐξέθεσεν ὅτι παραιτεῖται, καὶ ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἐμμένει εἰς τὴν παραίτησίν του διὰ τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς. Δὲν εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐρωτηθῇ.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἐδῶ ἐπρωτάθησαν προτάσεις ὁρισμέναι καὶ διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων. Ὁ κ. Κρεστενίτης λέγει νὰ ἐρωτηθῇ δι' ἑνα λόγον, ὁ κ. Δεληγεώργης δι' ἄλλον...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὰς ἐσυγχώνευσαν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Πῶς;

ΜΙΑΗΣΗΣ. Ἡ μία πρότασις διαφέρει οὐσιαστικῶς τῆς ἄλλης. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συγχωνευθῶσιν. Ἡ συγχώνευσις θὰ ᾔτο τερατώδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἄς εἴθῃ, ὅστις ἔχει ἐναντίαν γνώμην, νὰ τὴν πολεμήσῃ· αὐτοὶ λέγουν ὅτι τὴν συνεχώνευσαν. Κύριοι, (ἀποκρίνεται εἰς τὴν ἀριστερὰν πτέρυγαν) τὴν ἐσυγχώνευσαν, ναι ἢ ὄχι; ἀποκριθῆτε!

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Κύριε πρόεδρε, δι' ἐμὲ δὲν εἶναι ζήτημα ἂν ᾔται παρητημένος ἢ μὴ· αὐτὸ δὲν τὸ ἐρωτῶ· ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐρωτῶ ἐγὼ εἶναι αὐτό, ὅτι τὰ πρακτικὰ τὰ ἐπίσημα περιέχουν κάτι τι ἔχον ἐπιβρῆν· ἀλλ' ἐπειδὴ παρουσιάζονται ἄλλα, τὰ στενογραφήματα, τὰ ὅποια θέτουν εἰς ἀμφισβήτησιν τὰ ἐπίσημα, διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ. Ἄν ᾔται παρητημένος ἢ ὄχι, δὲν ἀμφισβάλλω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ διαταγμὸς δὲν εἶναι ἂν παρητηθῇ, ἀλλ' ἂν ἐμμένῃ εἰς τὴν παραίτησίν του.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Ἡ μὲν πρώτη πρότασις διατυπώνει τὸ ἐρώτημα, ἂν ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἐπιμένῃ εἰς τὴν παραίτησίν του· ἡ δὲ ἄλλη διατυπώνει τὸ ἐρώτημα, ἂν εἴπῃ ταῦτα; ἢ ἐκείνας τὰς λέξεις κατὰ τὴν παραίτησίν του. Ποῖαν ἀ-αλογίαν δύνανται νὰ ἔχουν αἱ δύο αὗται προτάσεις;

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Ἐν ὅσῃ ἀμφισβάλλω, ἂν μὲ ἐξύβρισε, θὰ τὸν ἐρωτήσω· καὶ ἂν δὲν ἐπιμένῃ εἰς τὴν παραίτησιν, ἐγὼ δὲν τὸν δέχομαι ἂν μὰς ἐξύβρισε (διὰ λόγους).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Πρότασις τοῦ κ. Δεληγεώργη (ἀναγινώσκει). «Νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἂν παρητηθῇ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς λόγους».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Θὰ κλείσωμεν τὴν συζήτησιν, καὶ τὴν ἐκλείσωμεν. Πρόκειται περὶ τοῦ θέματος. Προτείνεται λοιπὸν νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ παραίτησις τοῦ κ. Κεχαγιᾶ· εἶναι πρότασις τοῦ κ. Μίλητη, εἰς τὴν ὁποῖαν συνεχώνευσαν καὶ αἱ ἄλλαι. Διότι τοῦ κ. Δεληγεώργη, νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἂν παρητηθῇ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς λόγους. Τὰς συγχωνεύετε οἱ ἄλλοι;

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΔΑΓΡΕΣ. Κύριε πρόεδρε, ὑπάρχει γνώμη ὅτι ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν παραίτησιν, καὶ ἄλλη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δέχεται. Οἱ λέγοντες ὄχι εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Μίλητη τί ἐννοοῦν; ὅτι δέχονται τὴν πρότασιν τοῦ κ. Δεληγεώργη ἢ τὴν παραίτησιν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ συζήτησις ἐκλείσῃ, κ. Δαγρε.

ΔΑΓΡΕΣ. Εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἐξήγησις αὐτῆς. Ἐγὼ ὁ ὁποῖος π. χ. λέγω ὅτι δέχομαι τὴν παραίτησιν, ἐρωτῶμενος ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Μίλητη λέγω ὄχι· ὁ Δεληγεώργης καὶ οἱ φίλοι θὰ εἴπουν ὄχι. ἔρχεται δευτέρω ἐρώτησις. Ἄν δὲν μοῦ θέσῃτε ζήτημα ὅτι δέχομαι τὴν παραίτησιν, ἀποκλείετε τὴν ἄλλην γνώμην, δέχεται ἡ Βουλὴ ἢ δὲν δέχεται τὴν παραίτησιν. Τρίτη γνώμη, μήτε τὴν μίαν μήτε τὴν ἄλλην· ἐμμένει ἐρωτᾷτε εἰς τὴν παραίτησίν του; Ἄν ἀπορρῃθῇ ἡ πρότασις τοῦ κυρίου Μίλητη θὰ εἴθῃ ἡ πρότασις δέχεται τὴν παραίτησιν τοῦ κυρίου Κεχαγιᾶ; Ἄν εἴπῃ ὄχι, θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Δεληγεώργη.

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ. Νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχεται τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Κεχαγιᾶ· αὐτὸ εἶναι τὸ σωστόν.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Κύριε πρόεδρε, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ψήφοφορία ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Δεληγεώργη· διότι αὕτη εἶναι τροπολογία τῷ κυρίῳ ἀντικειμένῳ τῆς συζητήσεως, τὸ ὅποιον εἶναι ἂν πρ' ἡ νὰ δεχθῶμεν ἢ μὴ τὴν παραίτησιν.

ΔΑΓΡΕΣ. Συμφωνοῦμεν. Ἀλλ' οὐχ ἥτιον πρέπει νὰ τεθῇ ἡ τρίτη γνώμη.

ΤΙΝΕΣ. Κατόπιν μάλιστα.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ ΚΑΙ ἑτεροί. Εἵμεθα σύμφωνα, κύριε πρόεδρε (διὰ λόγους).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, τίθεται εἰς ψήφοφορίαν ἡ πρότασις τοῦ κ. Δεληγεώργη, λέγουσα ὅτι· «Νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἂν παρητηθῇ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς λόγοις». Οἱ παρδεχόμενοι...

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Μίαν λέξιν περὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος (διὰ λόγους).

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ ΚΑΙ ἑτεροί. Νὰ προτεθῇ διὰ τοῦ προέδρου.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Μάλιστα διὰ τοῦ προέδρου.

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, ἂν ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς Μεταλογγίου δεχθῇ μίαν μικρὰν προσθήκην εἰς τὴν πρότασιν του τὴν ψήφοφορᾶ καὶ ἐγὼ καὶ πολλοὶ ἐξ ἡμῶν. Νὰ δεχθῇ ὅτι παρητηθῇ διὰ τὰ ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς ἢ διὰ τὰ ἐν τοῖς στενογραφημένοις;

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Θέτετε καὶ μίαν προθεσμίαν πέντε ἡμερῶν.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Κύριε πρόεδρε, διὰ νὰ τελειώσωμεν νομίζω ἡ παρατήρησις τοῦ ἀξιότιμου βουλευτοῦ Ὀλυμπίας εἶναι περιττή, διότι ἐξάγεται ἐξ ἀνάγκης ἐκ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Δεληγεώργη· ἂν εἴπῃ δὲν παραιτοῦμαι διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις, ἔρχεται ἐξ ἀνάγκης ὅτι εἴπῃ ὁ κ. Χριστόπουλος.

ΔΑΓΡΕΣ. Πῶς θὰ θέσῃτε ὑπὸ ἐλεγχον τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς Βουλῆς εἰς ἕν άτομον; Ποτὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ εἴλῃ ὑπὸ ἐλεγχον τὰς ἐπισήμους πράξεις τῆς Βουλῆς. Δὲν παραιτοῦμαι, λέγει, διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐν τοῖς στενογραφημένοις· ποῦ μένει τότε ἡ θέσις τῆς Βουλῆς;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παρακαλῶ, κύριοι, προτεῖναι (ἀναγινώσκει). «Νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς διὰ τοῦ προέδρου, ἂν παρητηθῇ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς λόγους»· ὁρίζεται δι' ἅπαν τὴν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν· αὕτη εἶναι πρότασις τοῦ κ. Δεληγεώργη καὶ ψήφοφορεῖται. Οἱ παρδεχόμενοι τὴν πρότασιν τοῦ κυρίου Δεληγεώργη νὰ ἐγερθῶσιν (ἐγείρονται οἱ περισσότεροι). Παρδεχθῇ.

ΤΙΝΕΣ. Δὲν παρδεχθῇ.

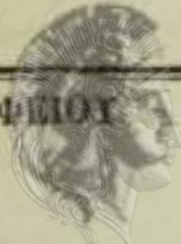
ΠΟΛΛΟΙ. Παρδεχθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παρακαλῶ, κύριοι βουλευταί, τὴν Δευτέραν ἔχουμεν συνεδρίαν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις (ὥρα 3 1/2 μ. μ.)

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΝ

τήσεως τῶν βουλευτῶν καὶ δὲν δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν παραίτησιν, διότι ἂν ἀρνήθῃ δὲν ἔχει καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως. Λοιπὸν πάντως ὁ νόμος θέλει, ὅταν παραιτῶνται νὰ γίνῃται δεκτὴ ἄνευ συζητήσεως ἡ παραίτησις τῶν, διότι ὅταν θὰ εἴπητε δὲν δέχεσθε, πρέπει νὰ μοὶ εἴπητε πῶς θὰ τὴν ἐκτελέσῃτε τὴν ἀπόφασίν σας αὐτὴν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ νόμος ὅπου ἡ θέλει τὸ ἀνέφερε ῥητῶς· εἶναι ὅπως προσημασιῶν. Καθόσον ἀφορᾷ τὸν κ. Κεχαγιᾶν ἤμπορεῖ νὰ ἐρωτηθῇ, διότι δὲν ἔδωκεν ἔγγραφον παραίτησιν καθ' ὅσον ἀφορᾷ ὅπως τὸ ζήτημα ἐνστάται, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἐξιμῇ τὸν λόγον, ὡς ἐνεκεν παραιτοῦμαι.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Νομίζετε ὅτι ἂν ἦναι ἔγγραφος, εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν Βουλὴν νὰ κηρύξῃ τὸ δεκτόν;

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Μάλιστα, ἄνευ συζητήσεως.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Ἐκαμὲ ἐπίσημον παραίτησιν, καὶ εἰς τὸ τιμῆμα εἶπεν ὅτι, ἂν δὲν ἀκρωθῇ ἡ ἐκλογὴ, θὰ παραιτηθῶ ὥστε ἦτον ἐσκεμμένη ἡ παραίτησις του.

ΚΑΡΑΙΒΑΝΟΣ. Κύριοι βουλευταὶ, νομίζω ὅτι τὸ ζήτημα, εἴτε ἡ ἐρμηνεία, τὴν ὁποίαν δίδει ὁ κ. Δανόπουλος εἰς τὰς διατάξεις ἐκείνας τοῦ περὶ βουλευτῶν νόμου, εἶναι ἀπὸ τὴν ἰδίαν Βουλὴν λελομένην. Ἐνθυμισθε ἀλλοτε, ὁ βουλευτὴς Καραύρας κ. Μαρκοράς ἔδωκεν ἔγγραφον παραίτησιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἶχε λόγον ἰσχυρόν, κύριοι, εἶχε τὸ γῆρας, τὸ ἔσχατον ἐκείνου γῆρας· τὸν ἐγνωρίσατε ὅλοι· ἐζήτησε τὴν παραίτησιν του, καὶ ὅμως ἡ Βουλὴ δὲν τὴν παρεδέχθη. Δὲν εἶπεν ὅτι ἡ Βουλὴ ἐνόησε, ὅτι ἡ θέσις τοῦ βουλευτοῦ ἔχει τοιαύτην θέσιν, ὁποῖαν ἔχει ἡ θέσις ἡ δημοτικὴ. Καὶ ἂν ὁ περὶ βουλευτῶν νόμος ἀπέφυγε τοῦ νὰ κάμῃ μνείαν εἰς τὰς διατάξεις ἐκείνας, οὐχ ἥττο· νομίζω ὅτι πάντοτε οἱ νομοθετήσαντες εἶχον εἰς τὴν ἰδέαν των, ὅτι τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο τὸ ἐκλεγόμενον εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ παραδεχθῇ τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ὁποίαν τοῦ ἀναθέτουν οἱ συμπολίται του, καὶ τότε μόνον δύναται ν' ἀποφύγῃ αὐτὴν, ὅταν πράγματι παρουσιάσῃ λόγους ἰσχυροὺς ἀποδιαικνύοντας τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ. Ἄλλως ἡ πατρίς δὲν δύναται ν' ἀφίγῃ τοὺς ἀνδρας ἐκεῖνους, οἵτινες κατὰ δύναμιν νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὸ κοινοβούλιον τοῦτο ὑπὲρ τῆς πατρίδος διὰ τῶν γνώσεών των, ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε. Θὰ ἐξετάσῃ τὰ περιστατικά τὸ σῶμα, τοὺς λόγους, τοὺς ὁποῖους φέρει, ἂν ἦναι ἰσχυροί, καὶ τότε νὰ τοῦ εἴπῃ, πῆγαινε ν' ἀναπαυθῇ. Ἀλλ' ἐγώ, κύριοι, δὲν θέλω νὰ κάμω λόγον περισσώτερον περὶ τούτου, διότι εἶπον, ὅτι ἡ Βουλὴ τὸ ἔλυσε· τὸ ἔλυσε δὲ εἰς τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Μαρκορά, ὅστις ὑπεχρεώθη νὰ ἐπαναλάβῃ ἔγγραφως τὴν παραίτησιν του καὶ τότε ἡ Βουλὴ, πεισθεῖσα ἀπὸ τοὺς λόγους, οὐκ ἔρερεν, τῷ ἔδωκε τὴν παραίτησιν. Ἰδοὺ λοιπὸν, κ. Δανόπουλε, ὅτι ἡ Βουλὴ τὸ ἔχει λελομένην αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Ἐρχομαι ὅμως εἰς ἕν ἄλλο ζήτημα, κύριοι, ζήτημα, τὸ ὁποῖον πρέπει ἡμεῖς οἱ ἴδιοι κάπως ἐμβριθέστερον νὰ τὸ ἐξετάσωμεν διὰ νὰ μὴ φαινόμεθα ἀνα-όλουθοι καὶ ἀσυνεπεῖς εἰς τὰς ἀποφάσεις μας. Καὶ θαύμασα μάλιστα, ὅταν ἤκουσα τινὰ λέγοντα, ὅτι ἐπειδὴ δὲν θέλει· ἂς φύγῃ, ἂς πάῃ. Δὲν εἶναι εἴτι, κύριοι· τὸ ἂς πάῃ πρέπει κάπως νὰ ἐξετασθῇ σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῆς ἐξέφρασε τὸ σῶμα τοῦτο. Δὲν θέλω νὰ ἐπιμείνω εἰς τὸ ἱστορικὸν αὐτῆς τῆς ἐκλογῆς, δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποῖους ἀπεράσισιν ἡ Βουλὴ τότε νὰ παραδεχθῇ τὸ ἔγκυρον τῆς ἐκλογῆς, θέλω μόνον νὰ ἐξετάσω τοῦτο, ὅτι ποῖον λόγον φέρει ὁ κ. Κεχαγιᾶς παραιτούμενος; φέρει τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ὁ κ. Δανόπουλος ἐνόησε. Πολὺ καλὰ ὅταν ἡμεῖς, κύριε Δανόπουλε, παραδεχθῶμεν τὴν παραίτησιν αὐτὴν δι' αὐτὸν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον λέγετε, τί κάμνομεν; Ἐρχονται διὰ μιᾶς νά τι ἀποφά-

σεις ἡ Βουλὴ ν' ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν ἐκείνην, νὰ τὴν θεωρήσῃ παράνομον καὶ νὰ δικαιώσῃ αὐτόν.

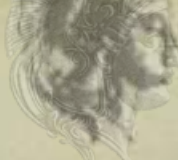
TINES. Δὲν εἶναι σωστὸν αὐτό.

ΚΑΡΑΙΒΑΝΟΣ. Σωστότατον εἶναι· τὰ πρακτικὰ αὐτὸ λέγουν, ἐξετάζεται ὁ λόγος διὰτὶ ἐπιμένει, καὶ εἶπον, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει καθῆκον νὰ ἐξετάσῃ τὸν λόγον αὐτόν. Λέγω λοιπὸν, ὅτι ἂν σήμερον παραδεχθῶμεν τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Κεχαγιᾶ, δὲν κάμνομεν τίποτε ἄλλοτε, παρὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὴν πρώτην ἀπόφασιν μας.

Παρακαλῶ προσέτι τὴν Βουλὴν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τῆς, ὅτι παραδεχόμενα τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Κεχαγιᾶ δὲν θέλει κάμει ἄλλο τίποτε παρὰ συγχρόνως μὲ τὸν κλονισμόν τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς· νὰ ἔχωμεν εἰς μίαν ἐπαρχίαν καὶ τὸν κλονισμόν μιᾶς βουλευτικῆς ἐκλογῆς. Ὁ λόγος αὐτὸς εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυρός. Καὶ θέλω νὰ σᾶ· εἴπω τοῦτο, κύριοι· δὲν τὸ λέγω τοῦτο, διότι γνωρίζω τὴν διάθεσιν τοῦ κ. Κεχαγιᾶ· σᾶς ὀρκίζομαι, ὅτι δὲν τὴν γνωρίζω, οὔτε ἔχω ἔλθῃ εἰς λόγους μαζί του, δὲν γνωρίζω τὴν διάθεσιν του· ἀλλὰ συλλογιζόμενος μόνον ὅτι θέλει ἐπαναληφθῇ μία ἐκλογὴ ἐντὸς δύο μηνῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ περὶ βουλευτῶν νόμου, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν θέλομεν ἔχει καὶ δημοτικὰς ἐκλογάς, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀσύμφορον διὰ τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου. Δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφισβολίαν, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ περιττὸν τὸ νὰ γίνῃ δεκτὴ σήμερον ἡ παραίτησις τοῦ κ. Κεχαγιᾶ· δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφισβολίαν περὶ τῆς ἐκ νέου ἐπιτυχίας του, θὰ ἦναι βουλευτὴς, ὅπως μὲ βλέπετε καὶ σᾶς βλέπω· πρὸς τί, λέγω, νὰ ἔμεινεν εἰς μίαν τοιαύτην κίνησιν ἐκ νέου· μίς εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας; Ἄν ὁ κ. Κεχαγιᾶς, μὴ γενομένης δεκτῆς τῆς παραίτησεώς του, δηλώσῃ διὰ μιᾶς ἀναφορᾶς εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἔχει λόγους ἰσχυροὺς, δι' οὓς δὲν δύναται νὰ συνεδριάξῃ, τότε ἐγώ, πρώτος θέλω σᾶς παρακαλέσει νὰ παραδεχθῇτε αὐτὴν τὴν παραίτησιν, διότι ἐγώ, πρώτος δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μείνῃ ἡ ἐπαρχία μου ἄνευ ἀντιπροσωπείας. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μὴ παραδεχθῇτε τὴν παραίτησιν αὐτὴν.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Ὁ προλαλήσας δὲν ἐνθυμήθη ὅτι ὑπῆρξαν ἑλληνιστὶς περιστάσεις· ἐθυμῆθη μόνον τὴν μίαν. Ὅταν ἀναφέρῃ ὁ Μαρκοράς, τότε ἐνομίσαμεν, ὅτι ἐβάρυνθη νὰ ἔλθῃ· ὅταν ὅμως εἶπεν ὅτι ἔχω λόγους, οἱ ὁποῖοι μὲ διαΐουν νὰ παραιτηθῶ, τότε ἡ Βουλὴ τὴν ἐδέχθη. Ἀλλ' ἔχομεν ἄλλαι δύο, τῶν κυρίων ἱακωβάτων καὶ τοῦ κ. Τζοβανᾶτου ἀπὸ τῆς Κεραικῆς. Ἀλλὰ διότι ὁ κύριος ὁ ὁποῖος ἐρεῖ, βλέπομεν ὅτι εἶναι μεταξὺ φθορᾶς καὶ ἀρθροσίας, λέγω νὰ πέσωμεν εἰς τὴν ἐπιείκειαν καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ κατ' ἐπιείκειαν παρακαλεῖται ὁ κ. πρόεδρος νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ ἂν θέλῃ νὰ ἔλθῃ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν, καὶ νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι βουλευτὴς· ἀλλὰ δὲν θέλει νὰ ἔλθῃ· λέγει, ὅτι δὲν θέλει, διότι ἐπιμένει, τὸ ὁποῖον εἶναι μία ὕbris· ἀλλ' ἔπρεπε νὰ δίσκωμεν μίαν δικαιοσύνην εἰς τὴν ἐπαρχίαν. Νομίζω ὁ κ. Κεχαγιᾶς περισσώτερον δὲν θέλει νὰ πάθῃ τὰ συμφέροντα τῆς ἐπαρχίας του. Ἄν εἴπῃ ὅμως, ὅτι θέλω νὰ ἔλθω καὶ ἐπιμένω, νομίζω, ὅτι κάμνομεν ἀδίκημα εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἂν δὲν τὸν δεχθῶμεν. Καλλίτερον λοιπὸν νὰ κάμωμεν ἕν ἔγγραφον, αὐτὴν τὴν γνώμην ἔχω ἐγώ, καὶ ἐπομένως ἡ Βουλὴ ἔχει τὰ τὰ μέσα τῆς ἱκανοποιήσεως τῆς.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Κύριε πρόεδρε, δὲν πρόκειται περὶ ἐπιεικειᾶς καὶ οὐδεὶς ἔχει ἀνάγκην ἐπιεικειᾶς καὶ οὐδεὶς δέχεται ἐπιεικειᾶν· πρόκειται περὶ ἐκπληρώσεως καθήκοντος σήμερον, καὶ ἡ Βουλὴ σπουδάζει καὶ δὲ παίζει· δὲν ἔρχεται εἰς συμβιβασμόν, ἀπορροῖται. Λοιπὸν ἡ μέχρι τοῦδε νομολογία τῆς Βουλῆς εἶναι ὅτι αὐτὴ ἀπορροῖται, ἂν δέχεται τὴν παραίτησιν, καὶ μέχρι τοῦδε δὲν ὑπάρχει παράδειγμα ὅτι μόνον ἡ αἰτία παραιτήσεως φέρει καὶ τὴν παραίτησιν χωρὶς τῆς παραδοχῆς τῆς Βουλῆς. Λοιπὸν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ κ. Δανόπουλου δὲν εἶναι

ρατηρῶ ὅτι ἦτο περιττὸν νὰ υποβάλλω σχέδιον οἰκοδομῆς, διότι δὲν πρόκειται ν' ἀνεγείρωμεν τοιαύταν, ἀλλὰ καὶ τοῦ-
του δοθέντος δὲν προσδιορίσθη, ὡς ἀντιτάσσεται, ποτὲ τὸ ποσὸν
κατόπιν δὲ ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν θὰ γίνῃ σχέδιον, θὰ υποβλη-
θῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, θὰ ἐπικυρωθῇ καὶ κατόπιν θὰ γίνῃ ἡ ἀγο-
ρὰ· ποτὲ δὲν παρουσιάσθη σχέδιον, τὸ πολὺ διὰ διατάγματος
ἐγκρίνεται, ὡς ἐπ' ἐσχάτων ἐγένετο διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν
Στρατιωτικῶν, διὰ τὸν στρατῶνα τοῦ ἱππικοῦ, διορίζει τὸ
ὑπουργεῖον τοὺς μηχανικοὺς διὰ νὰ κάμουν τὸ σχέδιον, τὸ υπο-
βάλλουν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ αὐτὸ τὸ ἐγκρίνει· πολὺ περισσό-
τερον σήμερον ὅτε τοὺς εἶπα ῥητῶς, ὅτι ἔχω σκοπὸν ν' ἀγο-
ράσω τὴν οἰκοδομὴν τοῦ κ. Σκυλίτση, ἡ ὁποία εἶναι γνωστὴ, καὶ
ἡ ὁποία ἀξίζει πλέον τῶν 100 χιλιάδων δραχμῶν· ἐγὼ ἐνό-
μιζον ὅτι ἐπρεπε νὰ θαυμάσουν διὰ τὴν οἰκονομίαν αὐτήν.

ΚΟΡΙΖΗΣ. Φέρε τὸ συμβόλαιον καὶ τότε.

Δ. ΤΡΙΓΓΕΤΑΣ (*ὑπουργὸς Ναυτικῶν*). Λοιπὸν λέγω ὅτι
ἦτο περιττὸν ν' ἀναφέρω καὶ τὸ ποσόν, διότι δὲν ἦλθον εἰς
καθαράν συμφωνίαν· ἦλθεν ὁ ἀντιπρόσωπος καὶ μετ' εἶπεν ὅτι
δυνάμεθα νὰ συμφωνήσωμεν μετ' 67, ἡ ἐξήκοντα ἐπτάμισι χιλ.
δραχμῶν. Λοιπὸν ὑπέβαλα τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ὑπουργικόν-
συμβούλιον καὶ κατόπιν ἐσκέρθημεν νὰ φέρωμεν ἕνα νόμον.
Συμφώνως ἕκαστα καὶ τὴν ἀναλογίαν τοῦ τόκου καὶ χρεωλύτρου
καὶ ἐντός 20 ἑτῶν θὰ πληρώσωμεν τὰς 67 1/2 χιλιάδας
δραχμῶν. Ἐνόμισα περιττὸν νὰ εἶπω ὅτι μετὰ 20 ἑτῶν θὰ πλη-
ρωθῇ, καὶ νὰ τὸ εἶπω τοῦτο εἰς τὸ νομοσχέδιον, εἶπον μόνον
ὅτι θέλει πληρυνεῖσθαι τόκος καὶ χρεωλύτρον τόσον.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Ἡμεῖς ἐθιωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ εἰδοποιήσωμεν
ἀπὸ σήμερον τὸν κ. ὑπουργόν διὰ νὰ τὸν καταστήσωμεν προ-
εκτικόν ἐπὶ τῶν ἐνστάσεών μας. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι πρώτη ἀνά-
γνωσις τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἐξακολουθοῦμεν τὴν συζήτησιν σή-
μερον· ἐπιφυλασσόμεθα ὁμοῦ νὰ τὴν ἐπαναλάβωμεν κατὰ τὴν
τρίτην ἀνάγνωσιν τοῦ νομοσχεδίου.

ΚΑΡΑΛΙΒΑΝΟΣ. Κ. Πρόεδρε, ὅλα αὐτὰ ἐγένοντο διὰ νὰ φω-
τισθῇ ὁ κ. ὑπουργός, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ᾔναι ἐνήμερος ὧν
εἰς τὴν τρίτην συζήτησιν. Θέλω καὶ ἐγὼ ἀκόμη νὰ κάμω γνω-
στὸν εἰς αὐτόν τοῦτο, ὅτι ἡ οἰκοδομὴ αὕτη παρεχωρήθη εἰς
ἕνα ἄλλον διὰ δραχ. 63 χιλ. Τοῦτο φέρω εἰς γνώσιν τοῦ κ.
ὑπουργοῦ νὰ γνωρίσῃ, ὥστε εἰς τὰς διαπραγματεύσεις του νὰ
μὴ ἀπαιτηθῇ.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Κύριε πρόεδρε, παρακαλῶ. Μοὶ ἐφάνη, ὅτι εἶπεν
ὁ κ. ὑπουργός, ὅτι πρόκειται νὰ κατασκευασθῇ ἡ κατασκευά-
ζεται στρατῶν· εἶναι τοῦτο ἀληθές;

ΣΚ. ΣΟΥΤΣΟΣ (*ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν*). Διατί οὐκ φαί-
νεται παράδοξον;

ΜΙΑΗΣΗΣ. Ὑπάρχει, πίστωσης;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ. Ὑπάρχει μάλιστα.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Οὐτὲ ἐγὼ γνωρίζω πίστωσης περὶ τούτου, οὐτὲ
ἡ Βουλὴ. Ἰδοὺ τὸ παράδειγμα.

*Ἐξακολουθεῖ καὶ περατοῦται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ περὶ ἀγο-
ρᾶς οἰκίας διὰ τὸ γραφεῖον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν
Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον γίνεται δεκτὸν ἀντὶ ἀντερρήσεως κατ'
ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον διὰ πρώτην φοράν.*

ΜΑΝΕΤΑΣ. Ὑποβάλλω τὴν ἐκθεσιν τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς
ἐκλογῆς Κορινθίας. (τὴν καταθέτει εἰς τὸ προεδρεῖον· ἴδε πα-
ραρτ. ἀριθ. 16).

ΤΙΝΕΣ. Νὰ ἀναγνωσθῇ.

ΕΤΕΡΟΙ. Εἶναι περιττὴ ἡ ἀνάγνωσις.

ΜΑΝΕΤΑΣ. Τὸ τμήμα προτείνει τὴν ἐπιχώρισιν, ἐπιφυλασ-
σόμενον ἂν κατόπιν προσαχθῶσι καὶ ἄλλα γεγονότα, νὰ τροπο-
ποιήσῃ τὴν γνώμην του, διότι οὐδεμίαν πληροφορίαν ἔλαβεν

ἀπὸ τὰ μέλη τὰ ἀποσταλέντα εἰς Κορινθίαν, ἰδίως εἰς Τρίκαλα
καὶ Στοιμαλίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Θὰ τυπωθῇ καὶ θὰ διανεμηθῇ.

Ἔχομεν ἤδη τὴν παραίτησιν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασσίδος κ.
Κεχαγιά.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΙ. Νὰ ἀπορριφθῇ.

ΕΤΕΡΟΙ. Νὰ παραδεχθῇ.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Προτὶν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν ἔχο-
μεν ἀνάγκην νὰ ἴδωμεν τί εἶναι ἐκπερασμένον εἰς τὰ πρακτικὰ
ἐκ μέρους αὐτοῦ διὰ τὴν παραίτησιν του (θόρυβος).

(Ἀναγινώσκονται ἐκ τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν τῆς 23 συνε-
δριάσεως τῆς 7 Ἰουλίου τὰ ἑξῆς)

Ἐνταῦθα ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος κ. Κεχαγιάς, ὑπέβαλε
προπορικῶς τὴν παραίτησιν του ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώμα-
τος, λέγων ὅτι συνεπῆς πάντοτε πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ πο-
λεμῇ τὴν παρνομίαν, δὲν δέχεται νὰ ᾔναι προῖον τοιαύτης,
καθόσον ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ ἐκλέγηται ἐπὶ εἰκοσιν ἑτῶν βουλευ-
τὴς τῆς ἐπαρχίας του δι' ἐκλογῶν ἀνεπιλήπτων. Ἡ Βουλὴ ἐπε-
φυλάχθη ν' ἀπορρίψῃ.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Παρακαλῶ τὸν λόγον, κ. πρόεδρε. Οὐδεὶς
πλέον ἐμοῦ, κύριοι, ἐπιθυμῶ νὰ ᾔναι μετὰς μας ὁ κ. Κεχα-
γιάς ὡς βουλευτής· ἂν τις ἀμφισβῆλλῃ, ἐγὼ ἀναφέρομαι εἰς τὴν
συνείδησιν τοῦ κ. Κεχαγιά, ὅστις ἔχει πολλὰ δείγματα περὶ
τῆς ὑπολήψεώς μου. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται, κύριοι, περὶ τοῦ κ.
Κεχαγιά· θέλω νὰ ἐξετάσω τὸ ζήτημα ἀπλῶς, διότι ἡμπορεῖ
νὰ τὸν καλέσῃ ὁ πρόεδρος νὰ δηλώσῃ, διότι ἡ παραίτησίς του
ἦτον προπορικὴ καὶ τῆς στιγμῆς καὶ ἐνδέχεται νὰ μὴ ᾔτον εἰς
κατάστασιν νὰ κρίνῃ ὀρθότερον. Ἐρχομαι νὰ εἶπω ὀλίγας λέ-
ξεις καθόσον ἀφορᾷ τὸ περὶ παραίτησεως. Πολλοὶ πρεσβεύουν,
ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει δικαίωμα ἐκτιμήσεως ἐνὸς βουλευτοῦ, τοῦ-
τίστιν ὅταν παραιτηθῇ ἐγγράφως, εἰς τὴν Βουλὴν ἀπόκειται νὰ
δεχθῇ ἢ μὴ τὴν παραίτησιν του· ἐγὼ πρεσβεύω, ὅχι. Ἄρα πα-
ραιτηθῇ εἶναι παρητημένος, καὶ ἀνευ συζητήσεως λέγει πῶς
παραίτηται, καὶ ὁ πρόεδρος παρακαλεῖται ν' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸ
ὑπουργεῖον τὴν παραίτησιν τοῦ δαίνα βουλευτοῦ καὶ νὰ διατάξῃ
ἄλλην ἐκλογὴν (θόρυβος). Προσέξατέ μοι, ἂν νομίζετε ὅτι ἔ-
χετε δικαίωμα ἐκτιμήσεως, καὶ εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται νὰ δεχθῆτε
ἢ ὅχι, σκεφθῆτε ὅτι κατ' ἐν ὅλῳ, πολὺ ὀλιγώτερον νομοθετι-
κόν, δὲν προβαίνει εἰς ἀπόφασιν, ἐνῶ δὲν ἔχει μέσον ἐκτελέσεως.
Λέγετε, δὲν δέχεσθε τὴν παραίτησιν, καὶ ἐγὼ δὲν ἔρχομαι, πῶς
θὰ με ἀναγκάσετε νὰ ἔλθω; Τὸ ἀτόπημα εἶναι, ἐγὼ νὰ μὴ
ἔλθω, διότι δὲ ἔχετε μέσον νὰ με ἀναγκάσετε καὶ ἡ ἀπόφα-
σίς σας χωλαίνει. Εἶναι σόφισμα εἰς τοὺς πιστεύοντας, ὅτι ἡ
θέσις τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ὑποχρεωτικὴ· ὅχι, εἶναι προαιρετικὴ,
καὶ ἐκεῖ ὅπου ἠθέλησεν ὁ νόμος νὰ τὴν κάμῃ ὑποχρεωτικὴν τὸ
εἶπε ῥητῶς, καθὼς τὸ εἶπε διὰ τὸν δήμαρχον καὶ διὰ τοὺς δη-
μαρχικοὺς πατέδρους· ὁ δήμαρχος θρεῖται νὰ ὑπερνήσῃ τὸν
δῆμον καὶ ἂν δὲν ἔλαβε παντάπασι γνώσιν περὶ τῆς ἐκλογῆς,
ἐνῶ περὶ τῆς ὑπερνήσεως τῶν βουλευτῶν δὲν λέγει τίποτε ὁ νό-
μος. Σὺς ἀναγινώσκω τὸν νόμον· περὶ τούτου ἀναφορικῶς τὸ
σύσταγμα δὲν λέγει τίποτε, λέγει μόνον ὅτι ἡ Βουλὴ ἐξετάζει
τὰ πληρεξούσια ἐγγράφα καὶ ἐσφράζεται περὶ τῶν ἀναφερομένων
ἐνστάσεων. Ἄς ἴδωμεν τί γίνεται εἰς τὰς παραιτήσεις. Τὸ ἄρ-
θρον 68 εἶναι ὁριστικόν. Ἄν δίδῃ δικαίωμα οὐτε συζητήσεως,
οὐτε ἐξετάσεως. Ἄν θέλω νὰ ἔλθω εἰς τὴν Βουλὴν, οὐτε γι-
νοῖται νὰ με ἀναγκάσῃτε, καὶ τότε δὲν ἡμπορεῖτε νὰ κάμῃτε
ἀπόφασιν χωρὶς νὰ ἔχητε καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως. (Ἀνα-
γινώσκει τὸ 68 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου).
Βλέπετε ὅτι τὴν παραίτησιν ἡμπορεῖ νὰ τὴν κάμῃ καὶ χωρὶς
νὰ ᾔναι καὶ ἡ Βουλὴ παρούσα. Ἐξ ὧν αὐτῶν ἐκτιμᾷται, ὅτι
ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει δικαίωμα ἐκτιμήσεως τῶν λόγων τῆς παραι-

καὶ καλλίτερα ἀπὸ τοῦς σήμερον εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ὑπηρετοῦντας. Κυβέρνησις, ἥτις ἐσυλλογίσθη ν' ἀνοίξῃ στάδιον εἰς τὸν στρατὸν, καὶ νὰ προαγάγῃ τοὺς ἔχοντας βαθμοὺς ἀνωτέρους διὰ νὰ ὑποχωρήσουν, πολὺ φρονίμως ἐπραξέ μεν τοῦτο, δὲν ἐφρόντισεν ὁμοίως περὶ ἀγωνιστῶν. Μὴ δὲς τινὰς πρὶν ἀπορατισθῇ τοῦτο κράζει τοὺς ἀνωτέρους ἐκείνους ἀξιωματικοὺς, οἵτινες ἐφερον δύο τρεῖς πληγὰς ἑκαστος, καὶ τοὺς λέγει, πρέπει νὰ παραιτηθῇτε, εἴθε περὶ τοῖς αἷς, οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι ἀπεχώρησαν μὲ τὸν ἄρτον, ἤξεύρετε ποῖον; ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον ἀπέκτησαν μὲ τὸ αἷμα των· καὶ ὅμως, κύριοι, ἔρχονται οἱ στρατιῶταί των. οἱ ὅποιοι δὲν ἔλαβον τοὺς βαθμοὺς των ἐν πολέμῳ, ἀλλὰ μετὰ τὰ 34· καὶ ἀνῆλθον εἰς τοὺς βαθμοὺς των, καὶ μετὰ τὸν λόγον τῆς ἱκανότητος, ὅχι· εἶμαι στρατιώτης, ὁμιλῶ εἰς κοινοβούλιον, εὐχομαι τῇ Ἑλλάδι οἱ νέοι ἀξιωματικοὶ νὰ ᾔσῃ Λαζαρίται, Νικολαΐδαι, Νζάνιδαι, καὶ λοιποὶ ἀνθυπολοχαγοί, ὑπολοχαγοί, καὶ λοχαγοὶ τοῦ ἐθνικοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τοῦ ἀγῶνος· ἀλλ' εἶναι ἄτοπον οἱ νέοι εἰς ἄλλους νὰ λέγουν, πῆγαινε σὺ, εἶσαι ἀνάξιος, ἔν δύνανται πλέον ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸν βαθμὸν, τὸν ὅποιον ἔχει ὁ νέος, ὁ ὅποιος ἦλθε μετὰ τὸ 31, διότι εἴπατε νὰ ᾔσῃ ἀντισυνταγματάρχης καὶ μετὰ δεκαετὴ ὑπηρεσίαν ἔγινε συνταγματάρχης, καὶ εἶναι κακούργημα τὸν ἀξιωματικόν, ὅστις ἔφερε πυρίτιδα ἐπὶ τῶν ὤμων του, καὶ διῆλθε διὰ τῶν ὁρδῶν τοῦ Κιουταγῆ, νὰ τῷ λέγωμεν, δὲν σοῦ δίδομεν ἕνα βαθμὸν περιπλέον, ἐπιτρέψτέ μοι, κύριοι, νὰ ἐκφράζωμαι οὕτω, διότι εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς καρδίας· δὲν θέλω, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ὁμιλήσω διαφορετικῶς.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Πότε ἐγένεν αὐτὸς ὁ νόμος;

ΛΕΚΑΣ. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ κ. Βότζαρε.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Πρὶν τῆς μεταβολῆς ἢ μετὰ;

ΛΕΚΑΣ. Πρὶν τῆς μεταβολῆς. — Βλέπετε, κύριοι, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο αὐτὴ ἡ ἀναφορὰ, οὔτε ἔπρεπε νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ διὰ τοῦτο ἔλαβον ὡς θέμα νὰ σῆς παρακαλέσω ν' ἀποφανθῇτε, οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐδικάσθησαν, ὀλίγον καιρὸν πρὶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ εὐεργετικοῦ νόμου τοῦ στρατοῦ, οἱ ὑπηρετήσαντες κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ὑπηρετήσαντες κατὰ τὴν ἀντιβασιλείαν, καὶ κατὰ τὴν βασιλείαν, καὶ οἵτινες ὄντες ἀθῶοι, καὶ μὴ ἤξευροντες νὰ καταφύγουν εἰς τὰ δικαστήρια· ἀλλ' εἶπον, καὶ πάλιν, οἱ ἀγωνισταὶ οὗτοι τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ οἱ δικασθέντες ὀλίγους μῆνας πρὶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ εὐεργετικοῦ νόμου, ὁποιοῦδήποτε καὶ ἂν ᾔσῃ νὰ ἔλθουν εἰς ἴσην μοῖραν μὲ τοὺς λοιποὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς· ἀλλὰ νομίζετε, ὅτι τοῦτο εἶναι μόνον, ὅτι εἶναι νέα πρότασις; Ὁχι, κύριοι· σὰς τὸ ἐπιβάλλει ἡ τελευταία Συνέλευσις. Γνωρίζετε, ὅτι ἐπῆλθε μία ἐπανάστασις διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸ κακῶς κείμενον, καὶ ἀπὸ ἐξώσθη μία βασιλεία, ὁ κατόπιν καρπὸς τῆς ἐπαναστάσεως, ἡ Συνέλευσις οὕτη, κύριοι, ἡ ἐπαναστατικὴ Συνέλευσις αὐτὴ, ἥτις ἦλθε νὰ διορθώσῃ τὴν Ἑλλάδα, διὰ ψήφισμά της ἀπεφάνθη δικαίως ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1863. Διὰ τοῦτο σῆς παρακαλῶ, νὰ δώσητε τὴν ἐτοιμηγορίαν σας· διότι οἱ ἐμπεριεχόμενοι εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς τελευταίας τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, πρέπει νὰ λάβουν τὸ εὐεργετικὸν δικαίωμα.

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ. Αὐτὰ θὰ τὰ βασανίσῃ ἡ ἐπιτροπὴ.

ΛΕΚΑΣ. Δὲν ζητῶ, παρὰ νὰ ὑποστηρίξῃτε σήμερον μίαν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Δὲν μᾶς εἶπατε διὰ τίνων μέσων τοὺς ἐξηγάσαν.

ΛΕΚΑΣ. Τὰ μέτα δὲν λέγονται.

ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΣ. Ἄν ἐπρόκειτο περὶ ἀγωνιστῶν, ἤθελον παρακαλέσαι τὴν Βουλὴν νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Κυβέρνησιν, τί ἐπραξέ περὶ τῶν 142 ὀνομάτων, τὰ ὅποια ἐθυσίασαν πολλὰ εἰς τὸν

ἐθνικὸν ἀγῶνα, καὶ τῶν ὁποίων ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ συνελεύσεις, ὅλαι αἱ ἐπιτροπαί, αἱ ὅποιαι διορίσθησαν, ἀνεγνώρισαν τὰ δικαιώματά των. Τώρα ἔρχομαι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀναφορὰν. Οἱ ἀνεμπεριεχόμενοι λέγουν ὅτι αὐτοὶ ἐδικάσθησαν, διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν τάξιν, εἰς ἣν ἦδη εἰρίσκονται· καὶ δὲν μᾶς ὑποδεικνύουν ποῦ εἶναι τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ἐδικάσθησαν.

ΛΕΚΑΣ. Ἀπὸ θελήσε, θὰ σῆς τὸ ὑποδειξῶ ἐγώ.

ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΣ. Ἐπειδὴ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἐτίθησαν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, δυνάμει ἐνὸς Νόμου ὑπάρχοντος, καὶ τὸν Νόμον, τὸν ἀπέβλεψαν καὶ ἐπακολουθοῦν νὰ λαμβάνουν τὸν μισθὸν των, ὁ ὅποιος δὲν εἶναι ὀλίγος, φρονῶ ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ἀνεῖς ἐξετάσεως ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾷ ταύτης, καὶ ἂν παρανόμως ἐτίθησαν εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν. Διὸ πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἀναφορὰ των εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ σχετικὰ ἔγγραφα καὶ τοὺς νόμους, καὶ ν' ἀποφανθῇ ὠριμένως· καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μὴ ἐργώμεθα ἐνταῦθα νὰ λέγωμεν, ὅτι ἄνθρωποι τοῦ ἀγῶνος, οἱ ὅποιοι ἔκαμαν τοῦτο καὶ ἐκεῖνο, ἐτίθησαν εἰς ἴσην μοῖραν μὲ τοὺς στρατιωτικοὺς τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, διότι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι δὲν ἐπλητίσαν ποσῶς τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ ἐν τούτοις ἔκαμαν θυσίας πολλὰς. Παρακαλῶ λοιπὸν νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐξετάσῃ καὶ βασανίσῃ ἂν οὗτοι ἔχουν δικαίον ἢ ἀίχον.

ΛΕΚΑΣ. Ἐγώ, κύριοι, θέλω τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνελεύσεως εἶναι Νόμος διὰ τὰς βουλὰς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τί ἐπιθυμεῖ λοιπὸν ἡ Βουλὴ;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἐτικὴ ἀναφορὰ τοῦ Ἀναστασίου Μαυροκαράλου ἐκθέτοντος τὰς πολιθεῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὑπηρεσίας του καὶ ζητοῦντος σύνταξιν. Πράγματι εἶναι εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν· ἀγαπᾷτε νὰ συστήθῃ ἡ ἀναφορὰ αὐτή.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἐκθεσις τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Βουλῆς τῶν ἀποσταλέντων εἰς τὸν δῆμον Στυμφαλείας κατὰ τὴν ἐκλογὴν Κορίνθου. Τί ἐπιθυμεῖ ἡ Βουλὴ;

ΜΙΑΝΗΣΗΣ. Παρακαλῶ, ἐρωτήσατε τὸ τμήμα ἐπεραιώσει τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐκλογῆς;

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ἡμεῖς, ἔκ τῶν ἐνόητων ἐπεραιώσαμεν τὰς ἐργασίας, συνετάξαμεν τὴν ἐκθεσιν καὶ σήμερον πρόκειται νὰ τὴν ὑπογράψωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν νὰ τυπωθῇ ἡ ἐκθεσις.

ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Τότε πρέπει νὰ τυπωθοῦν αἱ ἐκθέσεις, ὅσαι ὑπεβλήθησαν.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Πρέπει νὰ ᾔμεθα δίκαιοι. Ἀκούω ὅτι πρέπει νὰ τυπωθοῦν ὅλαι αἱ ἐκθέσεις, ἀλλ' ἂν τυπωθῶσιν ὅλαι αἱ ἐκθέσεις αἱ παρουσιαζόμεναι, τότε περιέχουσι μόνον τὸ ἓν μέρος, διότι νομίζω ὅτι τὰ δύο μέρη ἔχουν καὶ ἑτέραν ἐκθεσιν εἰς τὰ πρακτικά, τὰ ὅποια ἔχουν ὑπογεγραμμένα, καὶ τότε πρέπει νὰ τυπωθῶσι καὶ αὐτὰ, ἄλλως ἀπλῶς ν' ἀναγνωσθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἀπορρίψωμεν οὕτω τὴν ἀπώλειαν τοῦ χρόνου ὡς ἐκ τῆς τυπώσεως τῶν ἐγγράφων.

ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Φρονῶ ὅτι ἡ πρότασις τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ δὲν εἶναι ὀρθή, τοῦ νὰ τυπωθῶσι τὰ πρακτικά, τὰ ὅποια συνετάχθησαν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς. Αὐτῶν τῶν πρακτικῶν λαμβάνει γνῶσιν ἡ Βουλὴ, ὅπως εἰς ὅλας τὰς ἐκλογὰς. Πρόκειται νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν ἐκθέσεων μόνον, τὰς ὁποίας εἰσήγαγον εἰς τὴν Βουλὴν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Βουλῆς, οἱ ὅποιοι ἐστάλησαν ἐκεῖ.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Νὰ σῆς εἴπω, διατί ἐπιμένω. Ὁρᾷτε ὅτι παρουσιάζονται δύο ἐκθέσεις· μία μὲν διὰ τῆς ὁποίας μία